

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA ORGANIZACJI I MOBILIZACJI WOJSK

JAWNE

ASG WP wewn. 3612/81

Egz. Nr 1

Plk dypl. Andrzej LIPOWSKI

MOBILIZACYJNE ROZWINIĘCIE ODDZIAŁU
ORAZ DZIAŁANIE DOWÓDCY I SZTABU W ZAKRESIE
OPRACOWANIA DOKUMENTÓW PLANU OSIĄGANIA
WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ

Skryt

60659

WARSZAWA

1984

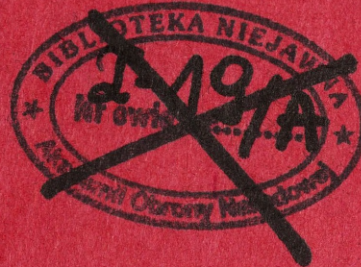

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA ORGANIZACJI I MOBILIZACJI WOJSK

JAWNE

ASG WP wewn. 3612/81

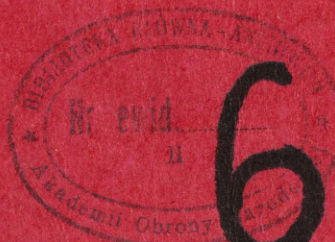
Egz. Nr 1

Plk dypl. Andrzej LIPOWSKI

**MOBILIZACYJNE ROZWINIĘCIE ODDZIAŁU
ORAZ DZIAŁANIE DOWÓDCY I SZTABU W ZAKRESIE
OPRACOWANIA DOKUMENTÓW PLANU OSIĄGANIA
WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ**

Skryt

60659

WARSZAWA

1981

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA ORGANIZACJI I MOBILIZACJI WOJSK

ASG WP wewn. 3612/81

ZATWIERDZAM
ZASTĘPCA KOMENDANTA
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO WP
ds szkolenia

gen. bryg. Tadeusz BELCZEWSKI
Dnia 1981r.

150306 Anna KOLEK
Podst. prot. prot. Nr uch. 648
2 oln. 24 02 2506

~~ZASTRZEŻONE~~

Egz. nr... 1

Zastrzeżone JAWNE

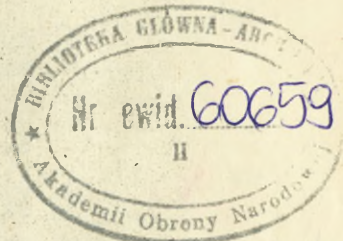
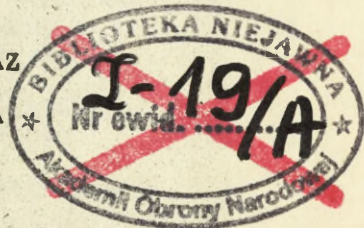
Dorosła
Krytyka

Płk dypl. Andrzej LIPOWSKI

MOBILIZACYJNE ROZWINIĘCIE ODDZIAŁU ORAZ
DZIAŁANIE DOWÓDCY I SZTABU W ZAKRESIE
OPRACOWANIA DOKUMENTÓW PLANU OSIĄGANIA
WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ

S K R Y P T

WARSZAWA

MAJ

1981 r.

EL

S P I S T R E Ś C I

	Str.
W s t ę p	5
I. OGÓLNE ZASADY MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA ODDZIAŁU W RAMACH OSIĄGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ	6
1. Podstawowe pojęcia dotyczące mobilizacyjnego rozwi- nięcia jednostek wojskowych	6
2. Podział jednostek wojskowych pod względem ukompleto- wania i zadań mobilizacyjnych	13
3. Rodzaje i charakterystyka stanów gotowości bojowej oraz zadania jednostek wojskowych w zakresie ich realizacji	16
II. SPOSOBY MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA JEDNOSTEK WOJSKOWYCH W RAMACH OSIĄGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ W ZALEŻNOŚCI OD STOPNIA ICH UKOMPLETOWANIA	21
1. Organizacja i zasady funkcjonowania systemu alarmowa- nia i powiadamiania o mobilizacyjnym rozwinięciu	21
2. Miejsce prowadzenia mobilizacji	23
3. Skład, rola i zadania elementów bazy mobilizacyjnej w procesie mobilizacyjnego rozwinięcia oddziału	24
4. Sposoby mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojsko- wych w zależności od stopnia ukompletowania	28
5. Mobilizacyjne rozwinięcie jednostek wojskowych prze- bywających poza miejscem stałej dyslokacji.....	30
6. Kierowanie procesem mobilizacyjnego rozwinięcia	32
7. Zabezpieczenie procesu mobilizacyjnego rozwinięcia oddziału	33
III. ROLA I ZADANIA TERENOWYCH ORGANÓW ADMINISTRACJI PAŃSTWO- WEJ I WOJSKOWEJ W ZAKRESIE ZABEZPIECZENIA POTRZEB MOBILIZACYJNYCH ODDZIAŁU	37
IV. PLANOWANIE MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA ODDZIAŁU ORAZ FORMA I TREŚĆ PODSTAWOWYCH DOKUMENTÓW PLANU OWSGB.....	44
1. Ogólne zasady planowania mobilizacyjnego rozwinięcia oddziału	44
2. Metodologia pracy dowódcy i sztabu oddziału podczas opracowania planu OWSGB	45
3. Forma i treść podstawowych dokumentów planu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej	49
Z a k o ń c z e n i e	55

Załączniki:

Nr 1	- Zestawienie możliwości oraz potrzeb skadrowanego pułku zmechanizowanego do wykonania zadań dotyczących OWSGB.	57
Nr 2	- Kalkulacje dotyczące wielkości i składu procentu zabezpieczenia stawiennictwa żołnierzy rezerwy powoływanych na uzupełnienie etatowych potrzeb mobilizacyjnych skadrowanego pz	58
Nr 3	- Ideowy schemat przekazania i obiegu sygnału	59
Nr 4	- Organizacja i działanie pośredniego punktu zbiórki wklejka po str.....	59
Nr 5	- Plan rozwinięcia PKI /variant/ wklejka po str.....	59
Nr 6	- Urządzenie pododdziałowego punktu wyposażenia /variant/.	60
Nr 7	- Rozmieszczenie elementów bazy mobilizacyjnej pułku z zapasowym rejonie alarmowym oraz organizacja przejścia do zasadniczego rejonu alarmowego /variant/ wklejka po str.	60
Nr 8	- System powoływania żołnierzy rezerwy oraz pobierania pojazdów samochodowych i maszyn z gospodarki narodowej wklejka po str.....	60
Nr 9	- Koncepcja mobilizacyjnego rozwinięcia pułku zmechanizowanego oraz główne zadania w poszczególnych stanach gotowości bojowej wklejka po str.	60
Nr 10	- Zadania mobilizacyjne	61
Nr 11	- Zadania w zakresie zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia pod względem materiałowo-technicznym i kwatermistrzowskim	61
Nr 12	- Skład i zadania elementów bazy mobilizacyjnej	62
Nr 13	- Współdziałanie z organami wojskowymi i cywilnymi współuczestniczącymi w zabezpieczeniu mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki	62
Nr 14	- Zestawienie zbiorcze potrzeb mobilizacyjnych i sposobu powołania MRA	63
Nr 15	- Skład sił i środków wydzielanych do zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek nowo formowanych przez jednostkę mobilizującą	64
Nr 16	- Wykorzystanie świadczeń osobistych i rzeczowych oraz organizacja przyjęcia środków transportowych i maszyn ..	65
Nr 17	- Rozdzielnik przydziałów znaków i kart tożsamości oraz opasek ze znakiem Czerwonego Krzyża	66
Nr 18	- Rozdzielnik szablonów do oznakowania pojazdów mechanicznych na czas "W"	66
Nr 19	- Harmonogram przedsięwzięć realizowanych w ramach OWSGB .	67

Nr 20 - Tabela norm czasowych osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej	68
Nr 21 - Ogólny podział sił i środków do wykonania zadań.....	69
Nr 22 - Organizacja regulacji ruchu	69
Nr 23 - Organizacja zabezpieczenia bojowego procesu osiągnięcia WSGB	70
Nr 24 - Normy i urzutowanie podstawowych zapasów amunicji i środków materiałowych	71
Nr 25 - Dokumenty zespołu kierowania mobilizacyjnym rozwinięciem jednostki	72

W s t e p

Obowiązek stałego utrzymywania gotowości do natychmiastowego podjęcia działań stojących przed siłami zbrojnymi podyktowany jest możliwością wykonania przez przeciwnika zaskakującego uderzenia. Możliwość taką zapewniają mu aktualnie posiadane oraz ciągle doskonalone środki walki. Stąd utrzymywanie wysokiego stopnia gotowości nabiera szczególnego znaczenia. Na utrzymanie tak wysokiego stopnia gotowości bojowej wojsk oprócz wielu czynników znaczący wpływ ma stopień ich ukompletowania w okresie pokoju. Postępujący proces zmniejszania liczebności stanów osobowych przy równoczesnym zachowaniu a niekiedy nawet skracaniu terminów osiągania pełnej gotowości bojowej powoduje konieczność posiadania właściwie zorganizowanego i należycie przygotowanego do funkcjonowania w różnych warunkach systemu mobilizacyjnego, który zapewniałby sprawne i szybkie przejście jednostek wojskowych na wojenną strukturę organizacyjną.

O tym właśnie systemie oraz zasadach i sposobach jego funkcjonowania na szczeblu oddziału traktuje niniejszy materiał, który przeznaczony jest przede wszystkim dla słuchaczy pierwszych kursów wojsk lądowych w celu zapoznania ich z zakresem działalności jednostek wojskowych, sztabów i dowódców w dziedzinie organizacji, planowania i realizacji przedsięwzięć mobilizacyjnych w ramach osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej.

Gruntowna znajomość treści zawartej w niniejszym opracowaniu pozwoli słuchaczom na właściwą interpretację zagadnień dotyczących mobilizacyjnego rozwinięcia i stanowić będzie w toku studiów w ASG WP bardzo ważną pomoc w rozwiązywaniu trudnych i skomplikowanych problemów dotyczących tej dziedziny.

I. OGÓLNE ZASADY MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA ODDZIAŁU W RAMACH OSIĄGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ

1. Podstawowe pojęcia dotyczące mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych

Mobilizacja - jest to przejście sił zbrojnych państwa ze stanu pokojowego na organizację stanu wojennego, przekształcanie gospodarki pokojowej na wojenną oraz dostosowanie administracji państwowej do potrzeb wojny. Polega ona między innymi na powołaniu rezerwistów do czynnej służby wojskowej oraz środków transportowych i maszyn z gospodarki narodowej w okresie zagrożenia wojną lub w początkowym jej okresie. Może obejmować jeden lub więcej roczników podlegających mobilizacji.

Rozróżniamy mobilizację częściową lub powszechną, skrytą lub jawną. Sposób oraz zakres prowadzenia mobilizacji każdorazowo zależą będzie od rozwoju sytuacji polityczno-militarnej oraz od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa państwa.

System mobilizacyjny - jest to zespół przedsięwzięć organizacyjnych, planistycznych i szkoleniowych dotyczących przygotowania jednostek wojskowych i rezerw osobowych do wykonania zadań związanych z przeprowadzeniem mobilizacji sił zbrojnych.

Gotowość mobilizacyjna - jest to stopień przygotowania wojsk do ich przejścia ze struktury organizacyjnej i ukończenia czasu pokojowego na strukturę organizacyjną i ukończenie czasu wojennego zgodnie z potrzebami wojny. Polega ona na osiągnięciu i utrzymaniu zdolności do przyjęcia w określonym czasie uprzednio przygotowanych i odpowiednio wyszkolonych rezerw osobowych oraz środków transportowych i maszyn inżynierskich. Czas osiągnięcia gotowości mobilizacyjnej poszczególnych jednostek wojskowych określa się w zależności od ich ukończenia i terminu osiągnięcia przez nie pełnej gotowości bojowej.

Gotowość mobilizacyjna obejmuje:

1. Przedsięwzięcia organizacyjno-planistyczne
2. Organizację pracy partyjno-politycznej
3. Gromadzenie i przygotowywanie rezerw osobowych, środków transportowych i maszyn inżynierskich oraz środków materiałowych.
4. Określenie potrzeb mobilizacyjnych oraz organizację ich przyjęcia.
5. Szkolenie stanów osobowych jednostek wojskowych czasu pokojowego oraz rezerw osobowych.
6. Określenie potrzeb w zakresie świadczeń osobistych i rzeczowych oraz ich przygotowanie do realizacji zadań.
7. Organizację zarządzania i kierowania mobilizacją.

Mobilizacyjne rozwinięcie - jest to zorganizowane, sprawne i harmonijne przejście sił zbrojnych ze struktury i organizacji czasu pokojowego na etaty i organizację czasu wojennego

Mobilizacyjne rozwinięcie obejmuje:

- uzupełnienie jednostek wojskowych stanem osobowym, sprzętem bojowym, uzbrojeniem, środkami transportowymi i maszynami inżynierskimi oraz środkami materiałowo-technicznymi;
- wydzielenie załączków wojennych do formowania nowych jednostek wojskowych;
- organizację terminowego przejścia zmobilizowanych wojsk do miejsc ich operacyjnego rozwinięcia.

Termin realizacji przedsięwzięć związanych z mobilizacyjnym rozwinięciem jednostek - w zależności od ich rodzaju, przeznaczenia i stopnia ukończenia - może wynosić od kilku godzin do kilku dni i oznaczony jest odpowiednio G-6; 8 /godziny/ lub N-1;2;3.... /dni. W tym wypadku "G" i "N" oznaczają moment rozpoczęcia i czas zakończenia mobilizacji.

i oznaczony jest odpowiednio G-6;8 /godziny/ lub N-1;2;3 /dni/. W tym wypadku "G" i "N" oznaczają moment rozpoczęcia i czas zakończenia mobilizacji.

Potrzeby mobilizacyjne - jest to różnica między stanem ewidencyjnym czasu pokojowego a stanem etatowym czasu wojennego. Różnica ta dotyczy stanu osobowego, środków transportowych i maszyn inżynierskich, pobieranych z gospodarki narodowej, oraz sprzętu bojowego, uzbrojenia i środków materiałowo-technicznych. Wielkość potrzeb mobilizacyjnych zależy od stopnia ukończenia jednostek wojskowych w okresie pokoju. Podczas określenia potrzeb mobilizacyjnych danej jednostki należy uwzględnić wydzielone lub otrzymywane załączki oraz istniejące vacaty.

Przydział mobilizacyjny - jest to imienne wyznaczenie żołnierza do jednostki wojskowej i pododdziału zgodnie z określoną specjalnością wojskową i na stanowisko /funkcję/ przewidziane na czas wojny.

Dokumentem określającym przydział żołnierza rezerwy do konkretnej jednostki wojskowej jest karta mobilizacyjna wystawiona przez WKU a przechowywana przez żołnierza rezerwy. Podstawą wystawienia karty mobilizacyjnej powinno stanowić wcześniejsze ustalenie przydatności żołnierza rezerwy do pełnienia przewidzianej dla niego funkcji /stanowiska/. Przy ustalaniu przydatności żołnierzy rezerwy na konkretne stanowiska powinni uczestniczyć przedstawiciele WKU i zainteresowanej jednostki. Najlepszą okazją do dokonania właściwego doboru rezerw osobowych na określone stanowiska służbowe stanowią ćwiczenia wojskowe, w czasie których można sprawdzić predyspozycje i umiejętności żołnierza rezerwy oraz określić możliwości wykorzystania go na określonym stanowisku służbowym. W wypadku gdy przewidywany do jednostki żołnierz rezerwy nie uczestniczył w ćwiczeniach tej jednostki, celowe jest sprawdzenie go w ramach szkolenia jednodniowego. Nadawanie przydziałów mobilizacyjnych żołnierzom rezerwy powinno być dokonywane w sposób uroczysty na zbiórce oddziału w obecności przedstawicieli WKU /WSzW/ i związku taktycznego.

Mobilizacyjny rzut alarmowy /MRA/ - jest to część należnego jednostce wojskowej uzupełnienia żołnierzy rezerwy, środków transportowych i maszyn inżynierskich, powoływana i pobierana z gospodarki narodowej w trybie alarmowym, niezbędna do stworzenia w jednostkach o niepełnych stanach osobowych, skadrowanych i nowo formowanych warunków do zapoczątkowania bądź przyśpieszenia prac mobilizacyjnych oraz wyjścia jednostki wojskowej z określonym czasie do rejonu alarmowego.

MRA w zależności od stopnia ukończenia danej jednostki może być powoływany w granicach 10-20% żołnierzy rezerwy w stosunku do potrzeb mobilizacyjnych i do 20% potrzeb etatowych środków transportowych.

Szczegółowe ustalenie wielkości i składu MRA powinno być wynikiem analizy potrzeb niezbędnych do zapewnienia sprawnego i terminowego mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki oraz posiadanych sił i środków, dokonanej na podstawie kalkulacji sporządzonej według wzoru /załącznik nr 1/.

Propozycje ilościowego i jakościowego składu MRA - stosownie do wytypowanych i oznaczonych stanowisk w pododdziałowych książkach obsady stanowisk etatowych - jednostki mobilizujące zgłaszają do macierzystych WKU w zapotrzebowaniach na uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych. Typowania żołnierzy rezerwy do powołania w ramach MRA dokonują WKU przy współudziale przedstawicieli zainteresowanych jednostek, z uwzględnieniem najdogodniejszej rejonizacji zamieszkania rezerwistów względem miejsc stałej dyslokacji jednostki, stabilności i charakteru ich zatrudnienia, zsynchronizowania kierowców z pobieranymi pojazdami oraz możliwości powołania w każdym czasie i w ustalonych warunkach czasowych. Powołania MRA dokonuje się w stanie gotowości bojowej zagrożenia wojennego i pełnej gotowości bojowej poprzez doręczanie kart powołania i przeznaczenia zainteresowanym w możliwie najkrótszym czasie. Realizowane jest ono:

- a/ w jednostkach o niepełnych stanach osobowych lub skadrowanych - siłami akcji kurjerskiej tych jednostek zarówno na potrzeby własne, jak i jednostek nowo formowanych;

- b/ w jednostkach mobilizujących zaliczonych do jednostek o wysokim stopniu skadrowania i obciążonych dodatkowymi zadaniami mobilizacyjnymi - siłami małej akcji kurierskiej /MAK/.

Małą akcją kurierską WKU organizuje się również dla niektórych składnic, magazynów, warsztatów itp., nie posiadających sił i środków dla zorganizowania własnej akcji kurierskiej na korzyść jednostek mobilizowanych.

MAK może być organizowana przez WKU w miejscu postoju jednostki /poza siedzibą WKU/. W tym wypadku w składzie MAK mogą być wykorzystane siły i środki jednostki mobilizującej, jak też osoby i pojazdy samochodowe wzywane w ramach świadczeń. Uruchomienie tak zorganizowanej akcji należy do kompetencji dowódcy danej jednostki.

Powołania MRA w przedsiębiorstwach cywilnych wykonujących zadania mobilizacyjne dokonuje się siłami tych przedsiębiorstw.

Powołania uzupełnienia do jednostek rozwiniętych mobilizowanych

systemem alarmowym /SA/ dokonuje się głównie siłami tych jednostek. Za zgodą szefa sztabu okręgu wojskowego do niektórych jednostek tego typu można wykorzystać do powołania uzupełnienia MAK WKU lub akcję kurierską i posłańczą UGIM.

Dokumenty powołania MRA /karty powołania i nakazy dostarczenia/ przechowuje się:

- w wojskowych komendach uzupełnień - na całość uzupełnienia powoływanego w ramach MRA;
- w jednostkach wojskowych /przedsiębiorstwach formujących jednostki wojskowe / - drugie egzemplarze kart powołania żołnierzy rezerwy oraz nakazów dostarczenia środków transportowych doręczanych siłami tych jednostek /przedsiębiorstw/.

Miejscem stawiennictwa MRA jest zawsze miejsce stałej dyslokacji.

Uzupełnienie zasadnicze - jest to niezbędna do pełnego ukończenia zgodnie z etatem czasu wojennego jednostki - liczba żołnierzy rezerwy, środków transportowych i maszyn inżynierskich pobieranych z gospodarki narodowej. Uzupełnienie zasadnicze pobierane jest dla jednostek o niepełnych stanach osobowych, skadrowanych i nowo formowanych po wprowadzeniu stanu pełnej gotowości bojowej.

Procent zabezpieczenia stawiennictwa - jest to określona ilość środków transportowych i żołnierzy rezerwy o specjalnościach szczególnie ważnych ze względu na gotowość bojową, przeznaczona do pełnego pokrycia potrzeb mobilizacyjnych jednostki w wypadku nieprzybycia właściwego uzupełnienia zgodnie z przydziałem mobilizacyjnym. Wysokość procentu zabezpieczenia stawiennictwa oraz rodzaje specjalności wojskowych ustala jednostka wojskowa. Może on wynosić 10-20% potrzeb w stanie osobowym i do 10% w środkach transportowych. Na pojedyncze specjalności wojskowe powołuje się dublerów, natomiast na specjalności 10 i więcej żołnierzy rezerwy od 10-15%. Najwyższy procent zabezpieczenia stawiennictwa /do 25%, a oficerów do 30%/ powinien być powoływany w wypadku uzupełnienia jednostek wojskowych dużych ośrodków i aglomeracji miejskich.

Ustalenia dotyczące wielkości procentu zabezpieczenia stawiennictwa powinny być wynikiem analizy doręczalności dokumentów powołania i dyscypliny stawiennictwa rezerwistów w danym rejonie oraz szczegółowych kalkulacji etatowych stanowisk podlegających obsadzeniu, sporządzanych według wzoru/ załącznik nr 2/

W ramach procentu zabezpieczenia stawiennictwa należy również planować powołanie żołnierzy rezerwy przewidzianych na obsadzenie vacatów

w strukturze organizacyjnej czasu pokojowego. Powoływanie procentu zabezpieczenia realizuje się łącznie z uzupełnieniem zasadniczym. Żołnierzy tych wyposaża się w należności mundurowe z 10% nadwyżki, tak zwanej "procentówki", i użytku bieżącego.

Wykorzystanie procentu zabezpieczenia stawiennictwa na pokrycie nieobsadzonych stanowisk powinno nastąpić przed upływem terminu zakończenia mobilizacji przez jednostkę wojskową. Do tego czasu żołnierzy tych i środki transportowe wykorzystuje się centralnie na szczeblu jednostki lub w poszczególnych pododdziałach do prac związanych z załadowaniem środków materiałowych, uzbrojenia, amunicji lub innych prac związanych z ewakuacją i mobilizacyjnym rozwinięciem jednostki.

Po zakończeniu mobilizacji i uzupełnieniu pełnych potrzeb mobilizacyjnych jednostek pozostałość procentu zabezpieczenia kieruje się do ustalonych przez sztaby OW jednostek lub okręgowych punktów przesyłkowych /OPP/. Żołnierzy rezerwy z procentu zabezpieczenia stawiennictwa można wykorzystać również do uzupełnienia strat poniesionych przez jednostkę w czasie mobilizacyjnego jej rozwijania.

Szkolenie żołnierzy rezerwy z procentu zabezpieczenia odbywa się w ramach ćwiczeń wojskowych według zasad określonych dla żołnierzy będących na przydziałach mobilizacyjnych.

Zalążki - jest to wydzielana - zgodnie z planami mobilizacyjnego rozwinięcia - określona ilość żołnierzy czynnej służby wojskowej, przeznaczona do obsadzenia podstawowych stanowisk dowódczych i aparatu kwatermistrzowskiego oraz wzmocnienia elementów bazy mobilizacyjnej głównie w jednostkach nowo formowanych i o wysokim stopniu skadrowania.

Ustalenie wielkości wydzielanych zalążków należy do kompetencji sztabów OW i RSZ w stosunku do jednostek im podległych. Wydzielenie zalążków w ramach związku taktycznego stosownie do potrzeb jednostek mobilizowanych należy do kompetencji dowódców tych związków.

Zalążki podoficerów i szeregowych powinno wydzielać się w ramach garnizonu. Wydzielenia zalążków poza obręb garnizonu dokonuje się tylko w wypadku braku w tych garnizonach żołnierzy o odpowiednich specjalnościach. Przy wydzielaniu zalążków należy zwracać szczególną uwagę na dobór żołnierzy o wysokich predyspozycjach moralno-politycznych i kwalifikacjach fachowo-wojskowych.

Nakładka - są to żołnierze rezerwy najmłodszych roczników, nie posiadający przydziałów mobilizacyjnych, odpowiednio wyszkoleni i zdolni do pełnienia służby wojskowej. Przeznaczona jest do obsadzenia stanowisk, które w wyniku zwolnienia do rezerwy żołnierzy starszego rocznika oraz

szkolenia podstawowego i specjalistycznego są nie obsadzone, a które dla zachowania pełnej gotowości bojowej jednostki muszą mieć pełną obsadę etatową. Na uzupełnienie w ramach "nakładki" najczęściej przeznaczają się szeregowców i podoficerów rezerwy bezpośrednio po zwolnieniu do rezerwy po odbyciu zasadniczej służby wojskowej.

Świadczenia na rzecz obrony - jest to rodzaj usług określonych w ustawie o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i obejmuje świadczenia osobiste i rzeczowe na potrzeby przygotowania obrony kraju w razie wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz przekazywanie maszyn, urządzeń i środków transportowych na potrzeby obrony państwa.

Świadczenia osobiste - jest to rodzaj świadczeń polegający na nieodpłatnym wykonywaniu różnego rodzaju prac doraźnych związanych z zabezpieczeniem i prowadzeniem odpowiednich przedsięwzięć lub ćwiczeń oraz mobilizacji jednostek sił zbrojnych zarówno w czasie pokoju, jak i wojny.

Świadczenia te mogą być wykonywane zarówno w czasie wolnym od pracy jak i w czasie jej trwania. Za wykonywanie świadczeń w czasie pracy pracownikom przysługuje wynagrodzenie od macierzystego zakładu pracy. Obowiązek świadczeń może być nałożony na osoby, które ukończyły szesnaście, a nie przekroczyły 60 lat życia. Czas wykonywania świadczeń osobistych nie może przekraczać jednorazowo w czasie pokoju 48 godzin, a w czasie wojny 7 dni. Łączny czas wykonywania świadczeń osobistych w czasie pokoju nie może przekroczyć 60 godzin w ciągu roku. W stosunku do żołnierzy rezerwy, którzy nie odbyli zasadniczej służby wojskowej, zastępczej służby poborowych lub zasadniczej służby albo szkolenia poborowych w obronie cywilnej - czas ten może wynosić do 100 godzin w ciągu roku przez okres pięciu lat od momentu przeniesienia do rezerwy.

Świadczenia rzeczowe - jest to rodzaj świadczeń polegający na udostępnieniu lub oddaniu do użytkowania w czasie wprowadzenia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny/pomieszczeń, środków transportowych, maszyn i innego sprzętu na rzecz jednostek wojskowych, formacji obrony cywilnej oraz innych państwowych jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na rzecz obrony oraz dostarczeniu materiałów niezbędnych dla celów obrony.

Czas wykonywania świadczeń rzeczowych w okresie pokoju wynosi siedem dni a w okresie wojny jest nieograniczony. Uprawnienia do nakładania obowiązku świadczeń rzeczowych posiadają terenowe organa administracji państwowej.

Świadczenia osobiste i rzeczowe planują jednostki mobilizujące oraz wojskowe zakłady produkcyjne. Podstawę do określenia potrzeb w zakresie świadczeń rzeczowych i osobistych stanowi bilans potrzeb wynikających z planowania przedsięwzięć mobilizacyjnych oraz analiza możliwości ich wykonania posiadanymi etatowo siłami i środkami. Analizę taką dowódca jednostki może przeprowadzić w oparciu o zestawienie potrzeb i możliwości /załącznik nr 1 /. Po ustaleniu potrzeb w zakresie świadczeń jednostka występuje z odpowiednimi wnioskami do właściwej WKU.

- Planując potrzeby oraz sposób wykorzystania świadczeń, należy:
- ustalić sposób powiadamiania i dostarczania świadczeń do jednostki w określonych terminach;
 - dokonać wnikliwego doboru osób, zespołów, środków transportowych i urządzeń niezbędnych do realizacji określonych świadczeń oraz zapewnić ich stabilność;
 - uwzględniając rozmieszczenie jednostek organizacyjnych gospodarki narodowej oraz posiadane przez nie siły i środki, dążyć w miarę możliwości do planowania świadczeń na rzecz określonej jednostki wojskowej w oparciu o jeden zakład;
 - dokonać szczegółowego podziału sił i środków dostarczonych w ramach świadczeń oraz określić sposób ich wykorzystania.

W razie uzasadnionej potrzeby dowódcy jednostek wojskowych mogą organizować przeszkolenie osób wyznaczonych do wykonywania świadczeń na ich korzyść - raz w roku, w wymiarze 8 godzin, w czasie wolnym od pracy. W tym wypadku dowódcy jednostek wojskowych po uzyskaniu zgody organu nadrzędnego i w ramach ustalonych dla nich planów świadczeń powinni wystąpić - poprzez WKU z zapotrzebowaniem do właściwych terenowych organów administracji państwowej, w celu wezwania wytypowanych osób do wykonania świadczeń. Wezwanie do wykonania świadczeń powinno być doręczone zainteresowanym na 7 dni przed terminem zgłoszenia się na szkolenie.

2. Podział jednostek wojskowych pod względem ukończenia i zadań mobilizacyjnych

O sposobie osiągania wyższych stanów gotowości bojowej przez poszczególne jednostki wojskowe decyduje stopień ich ukończenia w okresie pokojowym w stosunku do etatu czasu wojennego. Stopień ukończenia w okresie pokoju określa również zakres przedsięwzięć realizowanych przez te jednostki w okresie mobilizacyjnego ich rozwijania. Dlatego też wszystkie istniejące jednostki wojskowe w zależności

od stopnia pokojowego ukompletowania stanem osobowym i środkami transportowymi /zgodnie z dyrektywą MON/ dzielią się na:

1/ Jednostki rozwinięte - są to jednostki, które w okresie pokoju mają strukturę organizacyjną najbardziej zbliżoną do wojennej a ich ukompletowanie stanem osobowym wynosi powyżej 80% w stosunku do etatu wojennego. Do tej grupy zalicza się jednostki o tzw. "stałej gotowości" rozwijające się systemem alarmowym /SA/ oraz jednostki o ukompletowaniu nie niższym niż 65%, jeżeli wchodzi w skład związków taktycznych zaliczonych do rozwiniętych o stałej gotowości. Czas osiągnięcia pełnej gotowości bojowej przez te jednostki wynosi do 12 godzin.

2/ Jednostki o niepełnych stanach osobowych - posiadające w czasie pokoju rozwiniętą strukturę organizacyjną zbliżoną do wojennej. Stopień ich ukompletowania w stanie osobowym wynosi: od 35 do 80%. W swej strukturze organizacyjnej mogą posiadać pododdziały rozwinięte o stałej gotowości bojowej lub mobilizacyjnie rozwijane SA.

3. Jednostki skadrowane - są to takie jednostki, które w okresie pokoju mają tylko niektóre elementy struktury organizacyjnej czasu wojennego, a ich ukompletowanie w stanie osobowym i środkach transportowych wynosi poniżej 35% etatu czasu wojennego. W tej grupie jednostek wyróżnia się również jednostki o wysokim stopniu skadrowania, których ukompletowanie w okresie pokoju stanowi zaledwie 9 do 10% etatu wojennego.

4. Jednostki nowo formowane - są to jednostki całkowicie rozwijane w czasie mobilizacji na bazie wydzielonych z wojsk załączków organizacyjnych lub wydzielonych sił i środków z określonych jednostek organizacyjnych administracji państwowej lub gospodarki uspołecznionej dla jednostek tych zmagazynowane są w okresie pokoju pełne należności sprzętu bojowego zgodnie z etatem wojennym/.

Innym podziałem jednostek wojskowych, który wiąże się ściśle z zakresem przedsięwzięć mobilizacyjnych realizowanych w ramach osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej, jest podział pod względem zadań mobilizacyjnych.

Zgodnie z tym podziałem rozróżniamy:

- jednostki mobilizujące;
- jednostki mobilizowane.

Do jednostek mobilizujących zaliczamy te, które istnieją w czasie pokoju i posiadają własne zadania mobilizacyjne dotyczące przeformo-

wania się na strukturę organizacyjną czasu wojennego, względnie uzupełniania własnych potrzeb mobilizacyjnych, lub przygotowania powierzonych im jednostek nowo formowanych do mobilizacyjnego rozwinięcia.

Jednostki mobilizowane są to jednostki formowane od nowa, względnie istniejące w okresie pokoju i przechodzące na czas wojny na inną strukturę organizacyjną. Dotyczy to jednostek nie posiadających w czasie pokoju organicznych elementów służb technicznych i kwatermistrzowskich.

Niezależnie od wyżej przedstawionego podziału jednostki wojskowe mogą być zaliczone do określonych zestawów, które określają kolejność oraz stan gotowości bojowej, w jakich następuje ich mobilizacyjne rozwinięcie i osiągnięcie pełnej gotowości bojowej. Zaliczenie jednostek do poszczególnych zestawów kolejnego rozwijania osiągania wyższych stanów gotowości bojowej umożliwia, w zależności od rozwoju określonej sytuacji polityczno-militarnej stopniowe /płynne/ osiąganie gotowości bojowej określonych jednostek wojskowych lub całych sił zbrojnych. Ponadto istnieje podział jednostek pod względem terminu mobilizacyjnego ich rozwinięcia, który określony jest w godzinach lub dobach. W tej grupie jednostek różni się jednostki rozwijane systemem alarmowym /SA/ lub w trybie normalnym.

Rozwijanie jednostek SA oznacza że przyjęcie rezerw osobowych i brakujących środków transportowych powinno być zakończone w ciągu 8 godzin od momentu ogłoszenia mobilizacji. Pełną gotowość bojową jednostki te osiągają w czasie 12 godzin. System ten ma zastosowanie przede wszystkim odnośnie do jednostek rozwiniętych.

Rozwijanie jednostek wojskowych w trybie normalnym oznacza, że czas zakończenia przedsięwzięć związanych z mobilizacyjnym rozwinięciem może wynosić od jednej do kilku dób. W ten sposób mogą być rozwijane mobilizacyjnie wszystkie pozostałe jednostki o niepełnych stanach, skadrowane i nowo formowane. Terminy zakończenia mobilizacji dla poszczególnych jednostek określone są w zestawieniu zadań mobilizacyjnych.

Powoływanie uzupełnienia do jednostek wojskowych może być zrealizowane w trybie zwyczajnym lub alarmowym.

Tryb zwyczajny polega na wezwaniu żołnierzy rezerwy do stawienia się w jednostce w terminie ustalonym w dokumentach powołania, z zasady dłuższym niż jedna doba.

Tryb alarmowy polega na wezwaniu żołnierzy do stawienia się w jednostkach niezwłocznie po otrzymaniu dokumentów powołania. W tym wypadku na dokumentach powołania wpisuje się termin stawienia się "natychmiast".

3. Rodzaje i charakterystyka stanów gotowości bojowej oraz zadania jednostek wojskowych w zakresie ich realizacji

W zależności od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa państwa oraz zadań stojących przed siłami zbrojnymi w zakresie jego obrony ustalono dyrektywą MON i wprowadzono do realizacji następujące stany gotowości bojowej:

- stan stałej gotowości bojowej /StGB/;
- stan podwyższonej gotowości bojowej /PdGB/;
- stan gotowości bojowej zagrożenia wojennego /GBZW/;
- stan pełnej gotowości bojowej /PlGB/.

Powyższe stany gotowości bojowej mogą być wprowadzone rozkazem ministra obrony narodowej lub zarządzeniem szefa Sztabu Generalnego WP kolejno bądź z pominięciem niższych stanów. W wypadku realizacji stanu wyższego z pominięciem stanów niższych jednostki realizują również wszystkie czynności wynikające z pominiętych stanów.

W zależności od sytuacji i potrzeb wyższe stany gotowości bojowej /poza stałą gotowością bojową/ mogą być wprowadzane we wszystkich jednostkach wojskowych lub ich części, czy też określonych rodzajach wojsk.

Przekazywanie sygnału lub zarządzenia dotyczącego wprowadzenia poszczególnych stanów może być realizowane w formie:

- bezpośredniego postawienia zadań dowódcom;
- przekazania technicznymi środkami łączności określonych sygnałów poprzez dyżurną służbę operacyjną;
- przekazania sygnałów lub rozkazów przez oficerów łącznikowych;
- zarządzenia do otwarcia kopert przechowywanych w kancelariach specjalnych jednostek wojskowych.

Do przekazywania sygnałów o wprowadzeniu określonych stanów gotowości bojowej oraz realizacji wynikających z tych stanów przedsięwzięć wykorzystuje się obowiązujące w całych siłach zbrojnych specjalne tabele.

✓ Stać gotowość bojowa - jest to stan utrzymywany w okresie pokoju, w którym wojska - prowadząc codzienną planowaną działalność - zachowują zdolność do wykonywania określonych zadań bojowych przez jednostki rozwinięte oraz do sprawnego przeprowadzenia mobilizacji pozostałych jednostek. Poprzez pełnienie wydzielonymi siłami i środkami dyżurów bojowych w stanie tym zapewnia się skuteczną ochronę granic i obronę obszaru państwa przed każdym jej naruszeniem z powietrza, lądu i morza.

Stać gotowość bojową oraz wykonanie zadań wynikających z tego stanu pododdziały, oddziały i sztaby zapewniają poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- utrzymywanie stałe w rejonie zakwaterowania niezbędnej i dobrze przygotowanej liczby stanu osobowego i środków transportowych dla sprawnego osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej;
- utrzymywanie w jednostkach rozwiniętych o niepełnych stanach osobo-

wych i skadrowanych ustalonych dyrektywnie pokojowych należności uzbrojenia, sprzętu technicznego, środków transportowych i środków ochrony przed skażeniami w pełnej sprawności technicznej:

- właściwe przygotowanie i utrzymanie na przydzielonych mobilizacyjnych wysokojakościowych rezerw osobowych i środków transportowych dla terytorialnego uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych;

Przechowywanie w składach i magazynach niezbędnej ilości zapasów, środków technicznych i materiałowych w pełni przygotowanych do sprawnego wydawania lub załadunku na środki transportowe;

- systematyczne szkolenie mobilizacyjne wojsk i sztabów oraz prowadzenie ćwiczeń i treningów mobilizacyjnych, a także innych form zajęć doskonalących;

utrzymywanie na szczeblu jednostki w stałej aktualności planu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej;

- utrzymanie wyposażenia elementów bazy mobilizacyjnej w ciągłej gotowości do ewakuacji do RA;

- posiadanie - szczególnie w jednostkach skadrowanych - dobrze przygotowanych świadczeń osobistych i rzeczowych;

- ciągłe doskonalenie systemu mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki oraz przekazywanie zadań z tym związanych bezpośrednim wykonawcom.

Uwzględnienie w codziennej działalności jednostek wojskowych powyżej przedstawionych przedsięwzięć powinno zapewniać sprawne i terminowe osiągnięcie kolejnych stanów gotowości bojowej. Szczególne miejsce w realizacji przedsięwzięć wynikających ze stanu stałej gotowości bojowej zajmują jednostki skadrowane i nowo formowane, zadania bowiem stojące przed nimi znacznie przewyższają możliwości ich realizacji. Wynika to przede wszystkim z niedostatecznej ilości sił i środków, jakimi dysponują w okresie pokoju. Dlatego też niezmiernie ważnym zadaniem w tych jednostkach jest posiadanie doskonale wyszkolonych całych stanów osobowych czasu pokojowego, pracowników cywilnych oraz rezerw osobowych i świadczeń rzeczowych i osobistych, które w pierwszej kolejności uczestniczą w procesie zapoczątkowania mobilizacyjnego rozwinięcia. Stąd wynika konieczność ciągłego doskonalenia osób funkcyjnych w wykonywaniu stojących przed nimi zadań, tylko bowiem systematyczny trening pozwoli w nakazanym czasie osiągnąć pełną gotowość bojową jednostki.

Podwyższona gotowość bojowa - jest to stan, w którym wojska pozostając w miejscach stałej dyslokacji lub rejonach pełnienia dyżurów bojowych realizują ustalone dla tego stanu przedsięwzięcia, zmierzające do podniesienia ich gotowości do wykonania zadań bojowych /jednostki rozwinięte/ lub przeprowadzenia mobilizacji.

Podwyższoną gotowość bojową osiąga się pod pozorem ćwiczeń bez ogłoszenia alarmu bojowego. Zasadniczym celem tego stanu jest dla jednostek rozwinętych stworzenie dogodnych warunków do sprawnego i szybkiego opuszczenia miejsca stałej dyslokacji, a dla jednostek pozostałych zapewnienie posiadanymi aktualnie siłami i środkami realizacji przedsięwzięć organizacyjnych podwyższających ich sprawność w szybkim rozpoczęciu i prowadzeniu mobilizacji w zapasowych rejonach alarmowych.

Zasadniczymi przedsięwzięciami realizowanymi po wprowadzeniu stanu podwyższonej gotowości bojowej są:

- zatrzymanie w jednostkach żołnierzy rezerwy odbywających przeszkolenie wojskowe oraz sprzętu pobranego z gospodarki narodowej do czasu wydania stosownych decyzji przez Sztab Generalny WP;
- uaktualnienie planu osiągania wyższych stanów gotowości bojowej oraz sprecyzowanie czynności związanych z uzupełnieniem wojsk;
- złożenie aktualnych zapotrzebowań do WKU na uzupełnienie braków w stanie osobowym czasu pokojowego /vacatów/ oraz na żołnierzy rezerwy w ramach "nakładki";
- przygotowanie do ewakuacji i rozwinięcia elementów bazy mobilizacyjnej;
- załadunek zapasów materiałowych i technicznych na posiadane środki transportowe;
- wzmocnienie ochrony i obrony obiektów koszarowych oraz wzmocnienie zmian dyżurów w węzłach łączności;
- odwołanie żołnierzy i jednostek wojskowych przebywających poza miejscem stałej dyslokacji /na zarządzenie szefa Sztabu Generalnego WP/.
- skoszarowanie niezbędnej kadry zawodowej;
- wydanie kadrze zawodowej broni osobistej i przysługującego im na czas "W" wyposażenia indywidualnego;
- wstrzymanie zwolnienia żołnierzy po odbyciu zasadniczej służby wojskowej;
- sprawdzenie środków łączności oraz zapasowych częstotliwości i uruchomienia dodatkowych sieci i kierunków radiowych na odbiór;
- przyjęcie łączy wydzielonych na potrzeby jednostek z państwowej sieci telekomunikacyjnej;
- rozkonserwowanie i doprowadzenie do pełnej sprawności uzbrojenia oraz sprzętu technicznego z ZN - a w tym - przyspieszenie remontów i przeglądów oraz kolejnych obsługiwani technicznych oraz dokonanie niezbędnych przesunień sprzętu technicznego odpowiednio do aktualnych potrzeb.

Gotowość bojowa zagrożenia wojennego - jest to stan, w którym jednostki rozwinięte oraz część sił i środków jednostek o niepełnych stanach osobowych /tylko rzuty awangardowe/ wychodzą do zapasowych rejonów alarmowych /na zarządzenie Sztabu Generalnego WP - do zasadniczych rejonów alarmowych /lub na pozycje bojowe w rejonach działań /gdzie osiągają zdolność do wykonywania zadań bojowych/.

Do jednostek o niepełnych stanach osobowych, skadrowanych i nowo formowanych powołuje się MRA oraz świadczenia osobiste i rzeczowe.

Podstawowym celem czynności mobilizacyjnych realizowanych w tym stanie jest pełne uzupełnienie w czasie 8 godzin potrzeb mobilizacyjnych jednostek rozwiniętych oraz innych jednostek przewidzianych do rozwinięcia w tym stanie, a w pozostałych jednostkach - przy wykorzystaniu powołanego MRA oraz świadczeń osobistych i rzeczowych - ewakuacja techniki bojowej i środków materiałowych do zapasowych RA, rozwinięcie w nich elementów bazy mobilizacyjnej i osiągnięcie w ciągu 8-12 godzin gotowości do sprawnego przeprowadzenia mobilizacji.

Stan ten osiąga się poprzez realizację następujących przedsięwzięć:

- powołanie brakującego uzupełnienia do jednostek rozwiniętych oraz innych jednostek rozwijanych w tym stanie;
- powołanie MRA do jednostek o niepełnych stanach osobowych, skadrowanych i nowo formowanych;
- powołanie do jednostek - zgodnie z planem - świadczeń osobistych i rzeczowych;
- rozwinięcie elementów bazy mobilizacyjnej w rejonach alarmowych;
- wstrzymanie /jeśli jest prowadzone/ wołanie młodego rocznika;
- skierowanie do macierzystych WKO żołnierzy rezerwy przeszkolonych w jednostkach, a nie będących na przydziałach mobilizacyjnych;
- skierowanie kadry zawodowej i żołnierzy służby zasadniczej do jednostek zgodnie z przydziałami mobilizacyjnymi oraz wydzielenie załączków;
- uzupełnienie w jednostkach wojskowych stanowisk nie obsadzonych według etatów pokojowych;
- pobranie sprzętu technicznego i wyposażenia przechowywanego poza jednostką;
- odesłanie stanu zmiennego jednostek szkolnych do oddziałów macierzystych;
- wywiezienie do RA kolejnymi rejsami uzbrojenia, sprzętu technicznego oraz zapasów materiałowych;
- przestrojenie środków radiowych i radioliniiowych na częstotliwości czasu wojennego;
- wydanie żołnierzom całości należnego na czas wojny wyposażenia indywidualnego;

- przekazanie nadwyżek środków materiałowych i zapasów oraz obiektów i wyposażenia koszarowego;
- oznakowanie posiadanych aktualnie pojazdów mechanicznych według zasad obowiązujących na czas wojny.

Pełna gotowość bojowa - jest to stan, w którym jednostki wojskowe dokonują pełnego mobilizacyjnego rozwinięcia zgodnie z ustalonymi terminami w planie mobilizacyjnym i osiągają najwyższą gotowość do wykonania zadań bojowych.

Najważniejszym celem czynności mobilizacyjnych realizowanych w tym stanie jest zapewnienie sprawnego i szybkiego przyjęcia potrzeb mobilizacyjnych przez jednostki o niepełnych stanach osobowych, skadrowane oraz nowo formowane, w tym również jednostki zmilitaryzowane, przewidziane na potrzeby sił zbrojnych, oraz zajęcie zasadniczych rejonów alarmowych. Do głównych przedsięwzięć mobilizacyjnych realizowanych w tym stanie należy zaliczyć takie, jak:

- uruchomienie w pełnym zakresie systemu doręczania dokumentów powołania żołnierzy rezerwy oraz środków transportowych i maszyn pobieranych z gospodarki narodowej;
- rozwinięcie polowego systemu dowodzenia oraz pełne rozwinięcie systemu łączności;
- przyjęcie przez jednostki o niepełnych stanach osobowych, skadrowane i nowo formowane zasadniczego uzupełnienia;
- wydanie przyjętym żołnierzom z rezerwy całości należnego im na czas wojny wyposażenia osobistego oraz amunicji strzeleckiej i granatów;
- oznakowanie przyjętych w tym stanie pojazdów mechanicznych według zasad obowiązujących na czas wojny;
- rozwinięcie wojennego systemu uzupełniania strat;
- przejście szkół i uczelni wojskowych na skrócony program szkolenia;
- zajęcie zasadniczych rejonów alarmowych.

Przejście do pełnej gotowości bojowej może nastąpić po uprzednim osiągnięciu stanu podwyższonej gotowości bojowej czy też stanu gotowości bojowej zagrożenia wojennego lub bezpośrednio ze stanu stałej gotowości bojowej. W sytuacji gdy pełna gotowość bojowa jest wprowadzona bezpośrednio ze stanu stałej gotowości bojowej, pododdziały pułku realizują jednocześnie przedsięwzięcia wynikające z poprzednich stanów.

Zajęcie przez jednostkę zasadniczego rejonu alarmowego następuje po uprzednim przyjęciu i rozdzieleniu do pododdziałów całości potrzeb mobilizacyjnych jednostki.

II. SPOSOBY MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA JEDNOSTEK WOJSKOWYCH W RAMACH OSIAGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ W ZALEŻNOŚCI OD STOPNIA ICH UKOMPLETOWANIA

1. Organizacja i zasady funkcjonowania systemu alarmowania i powiadamiania o mobilizacyjnym rozwinięciu

System alarmowy - jest to zespół przedsięwzięć organizacyjnych oraz sił i środków przeznaczonych do szybkiego i sprawnego przekazywania informacji /sygnałów/ do podległych ogniw dowodzenia lub określonych wykonawców. System ten obejmuje alarmowanie, ostrzeganie i powiadamianie.

Alarmowanie - jest to natychmiastowe wprowadzenie w życie decyzji dotyczących: osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej, mobilizacyjnego i operacyjnego rozwinięcia wojsk oraz ochrony wojsk przed uderzeniami z powietrza, lądu i morza, skażeniem promieniotwórczym, chemicznym i zakażeniem biologicznym.

Ostrzeganie - jest to przekazywanie informacji uprzedzających o niebezpieczeństwie napadu z powietrza, groźbie skażenia promieniotwórczego bądź zakażenia biologicznego.

Powiadamianie - jest to przekazywanie informacji z zakresu kierowania procesem osiągnięcia kolejnych stanów gotowości bojowej oraz mobilizacyjnego rozwinięcia wojsk.

System alarmowy opiera się na garnizonowych ośrodkach alarmowania /GOA/ i stacjonarnym systemie łączności. Podstawowym rodzajem łączności w systemie alarmowania jest łączność: przewodowa, telegraficzna oraz telefoniczna z automatycznymi urządzeniami alarmowania i urządzeniami szybkiej łączności typu "TESA". Ten rodzaj łączności jest zdublowany w systemie alarmowania przez system łączności radiowej i radiotelefonicznej.

We wszystkich garnizonach, w których stacjonują co najmniej dwie jednostki, organizuje się jeden garnizonowy ośrodek alarmowania /GOA/. Dotyczy to również garnizonów, w których stacjonują jednostki o różnej podległości. W garnizonach, w których samodzielnie stacjonują pojedyncze jednostki, nie organizuje się garnizonowych ośrodków alarmowania. Po wyjściu pododdziałów pułku do rejonów alarmowych ośrodki alarmowania, zorganizowane na bazie służb dyżurnych tych pułków, włącza się pod względem organizacyjnym w skład właściwych terenowych organów administracji wojskowej. Funkcję centralnego ośrodka alarmowania pełni etatowa służba operacyjna Sztabu Generalnego /DSO/. Centralny ośrodek alarmowania jest nadrzędnym organem zwierzchnim, w stosunku do wszystkich pozostałych ogniw

służb dyżurnych, w zakresie alarmowania, ostrzegania i powiadamiania /obieg sygnału - patrz: załącznik nr 3/.

Ośrodki alarmowania powinny przekazywać adresatom wszystkie sygnały natychmiast po otrzymaniu, bez analizowania ich treści. Gdy zachodzi konieczność przekazania sygnału w stacjonarnym systemie łączności za pomocą centrali telefonicznych, aby uzyskać szybkie połączenie, powinno się używać obowiązujących aktualnie haseł.

Oddziały i pododdziały mogą odbierać sygnały o zagrożeniu również z innych źródeł, np. z systemu powszechnego ostrzegania ludności. Wszystkie sygnały zawierające określone polecenia mobilizacyjne kierowane są do dowódców i dlatego też o każdym tego rodzaju sygnale otrzymanym przez służbę dyżurną, bez względu na porę doby, należy natychmiast meldować dowódcy lub osobie wymienionej w instrukcji alarmowej. Natomiast o otrzymaniu sygnałów treningowych melduje się dowódcy z chwilą jego przybycia do jednostki wojskowej. Odbiorniki radiowe garnizonowych ośrodków alarmowania utrzymuje się w pełnej sprawności technicznej, a uruchamia się je z chwilą wprowadzenia stanu podwyższonej gotowości bojowej albo na sygnał podany z centralnego ośrodka alarmowania. Wyróżniamy następujące grupy ośrodków alarmowania:

Ośrodki alarmowania I grupy:

- sztaby OW i RSZ;
- SD KOPK i DLM;
- sztaby ogólnowojskowych ZT;
- BROT;
- wyznaczone WSzW;
- niektóre instytucje centralne MON.

Ośrodki alarmowania II grupy:

- sztaby flotylli Mar.Woj.;
- pozostałe WSzW;
- ZT RSZ;
- brygady rodzajów wojsk i służb;
- oddziały;
- terenowe sztaby WKU;
- itp.

Ośrodki alarmowania III grupy:

- są to pozostałe ośrodki, które alarmowane są przez grupę drugą.

Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, że w ramach systemu alarmowego SZ w WOPK, marynarce wojennej i wojskach lotniczych organizuje się wy-

odrębne /autonomiczne/ alarmowanie i ostrzeżenie podległych jednostek. Generalnie przyjmuje się, że powiadomienie wojsk, które spełniają główną rolę, musi nastąpić w ciągu 2 minut, a pozostałych w ciągu 5 minut. Z podanych czasów wynika, że system alarmowania w jednostkach musi być w każdej chwili gotów do bezbłędnego i sprawnego funkcjonowania, a służby dyżurne dokładnie znać swoje obowiązki w tym zakresie. Posługiwanie się przez nie urządzeniami oraz odpowiednimi dokumentami powinno być doprowadzone do perfekcji.

2. Miejsce prowadzenia mobilizacji

Zgodnie z zasadami osiągania wyższych stanów gotowości bojowej zasadniczym miejscem mobilizacji jednostek wojskowych są rejony alarmowe. W związku z tym każda jednostka wojskowa otrzymuje 1-2 zapasowe oraz jeden zasadniczy rejon alarmowy w odległości do 15 km od garnizonu. Każdy z tych rejonów jest jednocześnie rejonem mobilizacyjnego rozwinięcia. Nie wyklucza się również prowadzenia mobilizacji w miejscu stałej dyslokacji. Decyzję o aktualnym miejscu prowadzenia mobilizacji każdorazowo podejmuje wyższy przełożony.

Przeniesienie mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek do rejonów alarmowych wymaga wykonania szeregu przedsięwzięć związanych z wyborem i przygotowaniem tych rejonów do prowadzenia mobilizacji w różnych warunkach atmosferycznych i porach roku. Jest to szczególnie ważne dla jednostek skadrowanych, które ze względu na skromne środki nie posiadają możliwości pełnego zabezpieczenia rozwijanych elementów bazy mobilizacyjnej. Dlatego też bardzo ważne - z punktu widzenia zarówno rozmieszczenia elementów bazy mobilizacyjnej, jak i zakwaterowania żołnierzy po zmobilizowaniu oraz rozśrodkowania wojsk - będzie posiadanie w tych rejonach wcześniej wytypowanych i przygotowanych pomieszczeń.

Potrzeby w zakresie przydziału określonych pomieszczeń, budynków użyteczności publicznej lub zabudowań gospodarskich powinny być ujęte w planach świadczeń osobistych i rzeczowych.

Rozmieszczenie wojsk w rejonach alarmowych powoduje konieczność wyrobienia i ukształtowania odpowiednich nawyków i umiejętności działania całych stanów osobowych jednostek w takich warunkach. Wymagać to również będzie wprowadzenia odpowiednich treści w pracy wychowawczej, utrzymania wysokiej dyscypliny oraz zachowania tajemnicy wojskowej.

Posiadanie przez jednostki wojskowe kilku niezależnych miejsc prowadzenia mobilizacji /trzy rejony alarmowe i MSD/ spowodowało zamianę miejsca stawiennictwa żołnierzy rezerwy i środków transportowych po ogłoszeniu mobilizacji. Zgodnie z aktualnie obowiązującymi ustaleniami dyrek-

tywnymi miejscem stawiennictwa dla żołnierzy rezerwy i środków transportowych uzupełnienia zasadniczego wszystkich jednostek wojskowych /z wyjątkiem stacjonarnych/ jest pośredni punkt zbiórki /PPZ/, wyznaczony i organizowany przez zainteresowanych dowódców w odległości co najmniej 5 km od RA.

Miejscem stawiennictwa MRA jest zawsze, bez względu na miejsce prowadzenia mobilizacji, miejsce stałej dyslokacji jednostki.

3. Skład, rola i zadania elementów bazy mobilizacyjnej w procesie mobilizacyjnego rozwinięcia oddziału

Sprawny i terminowy przebieg realizacji czynności mobilizacyjnych w procesie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej jednostki uzależniony jest w głównej mierze od należytego organizacyjnego ustawienia oraz operatywnego funkcjonowania poszczególnych elementów składowych, czyli tak zwanej bazy mobilizacyjnej, która obejmuje:

- zespół kierowania mobilizacyjnym rozwinięciem jednostki /ZKMRJ/;
- pośredni punkt zbiórki /PPZ/;
- punkt kontrolno-informacyjny /PKI/;
- punkt przyjęcia i rozdziału środków transportowych /PRT/;
- pododdziałowe punkty wyposażenia /PPW/;
- grupy ewakuacyjne /GE/.

Stopień rozwinięcia i przygotowania poszczególnych elementów bazy mobilizacyjnej zależy głównie od stopnia ukończenia oraz zadań mobilizacyjnych danej jednostki. W jednostkach rozwiniętych i nie posiadających dodatkowych zadań mobilizacyjnych oraz w jednostkach o małych potrzebach w stanie osobowym i środkach transportowych bazę mobilizacyjną rozwija się w oparciu o istniejące w okresie pokoju pododdziały i tylko w zakresie zapowiadającym sprawne przyjęcie brakującego uzupełnienia. W jednostkach natomiast skadrowanych i nowo formowanych, które w okresie pokoju posiadają tylko niektóre elementy struktury organizacyjnej czasu wojennego lub nie posiadające ich w ogóle, a uzupełnienie w stanie osobowym i środkach transportowych stanowi zasadnicze ukończenie, elementy bazy mobilizacyjnej organizuje się w oparciu o wydzielone siły i środki z etatu pokojowego oraz pracowników cywilnych lub załóżki wojenne oraz MRA i świadczenia osobiste i rzeczowe.

Zespół kierowania mobilizacyjnym rozwinięciem jednostki /ZKMRJ/ - jest jednym z ważniejszych elementów bazy mobilizacyjnej pułku i przeznaczony jest do kierowania całokształtem przedsięwzięć związanych z przyjęciem uzupełnienia w stanie osobowym i środkach transportowych w czasie

mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki. Organizacja i wyposażenie zespołu powinno zapewniać sprawne i ciągłe kierowanie realizacją przedsięwzięć mobilizacyjnych zarówno w miejscu stałej dyslokacji, jak i w rejonach alarmowych. Miejscem pracy zespołu w miejscu stałej dyslokacji może być wydzielone pomieszczenia w budynku sztabu pułku w pobliżu oficera dyżurnego lub w innym miejscu zapewniającym właściwe warunki jego działania. Po wyjściu jednostki z garnizonu do RA zespół rozmieszcza się na stanowisku dowodzenia pułku, pozostawiając w miejscu stałej dyslokacji niezbędną dla utrzymania ciągłości kierowania liczbę osób. W skład zespołu, na czele którego stoi szef sztabu, w zależności od potrzeb może wchodzić 5-6 osób. Wyznaczeni do zespołu oficerowie powinni być zapoznani z całością problematyki mobilizacyjno-uzupełnieniowej pułku. Niezależnie od tego dla poszczególnych oficerów wchodzących w skład zespołu opracowuje się obowiązki i niezbędne dokumenty, zapewniające sprawne kierowanie procesem uzupełniania potrzeb mobilizacyjnych pododdziałów. Wykaz obowiązujących dokumentów ZKMRJ przedstawia załącznik nr 25.

Pośredni punkt zbiórki /PPZ/ - przeznaczony jest do przyjęcia z gminnych lub miejskich punktów zbiórek organizowanych przez terenowe organa administracji państwowej żołnierzy rezerwy i środków transportowych oraz skierowanie ich do właściwych rejonów mobilizacji. PPZ organizuje się na podejściach do rejonów alarmowych w odległości od nich co najmniej 5 km - w zasadzie jeden dla wszystkich rejonów. Organizatorem PPZ jest dowódca odpowiedzialny za mobilizacyjne rozwinięcie jednostki. W wypadku gdy w garnizonie stacjonuje więcej jednostek, odpowiedzialnego za organizację wyznacza dowódca garnizonu. W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania PPZ wyznacza się odpowiednio przygotowaną i wyposażoną w środki transportowe i niezbędne środki łączności obsługę. W skład PPZ - w zależności od liczby obsługiwanych jednostek - może wchodzić od 3 do 5 osób oraz 2-3 samochody przystosowane do przewozu ludzi. Ilość wyznaczonych środków transportowych zależy od możliwości danej jednostki wojskowej organizującej PPZ. Niezależnie jednak od ilości wydzielonych etatowo środków transportowych dowódca punktu może a nawet powinien wykorzystać do przewozu żołnierzy rezerwy w rejon rozmieszczenia punktu kontrolno-informacyjnego transport dostarczający żołnierzy do PPZ oraz samochody przybywające w ramach uzupełnienia zasadniczego. Rejon rozmieszczenia PPZ powinien zapewniać dobre warunki rozmieszczenia poszczególnych elementów włącznie z możliwością wykorzystania pomieszczeń dla personelu obsługującego oraz dogodny dojazd zarówno do punktu, jak i rejonów alarmowych.

Punkt kontrolno-informacyjny/PKI/ - przeznaczony jest do przyjęcia

i rozdziału przybywających do jednostki żołnierzy rezerwy do poszczególnych pododdziałów. W zależności od miejsca prowadzenia mobilizacji organizuje się go w miejscu stałej dyslokacji lub rejonie alarmowym. W celu stworzenia właściwych warunków funkcjonowania PKI, bez względu na pogodę i porę roku, należy organizować go w obiektach stałych wydzielonych przez organa administracji państwowej w ramach świadczeń rzeczowych i rozmieszczonych w zasadzie na początku RA. Dla zapewnienia szybkiego i sprawnego przyjęcia rezerw osobowych organizuje się na PKI kilka kanałów przepustowych, uwzględniając zasadę, aby na jeden kanał nie przypadało więcej żołnierzy aniżeli wynosi batalion pułku zmechanizowanego.

Dla przyjęcia oficerów rezerwy organizuje się oddzielny kanał. Oddzielny kanał organizuje się również dla przyjęcia procentu zabezpieczenia stawiennictwa.

Pomieszczenia przeznaczone do pracy PKI powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały napływ uzupełnienia i nie utrudniały wykonywania obowiązków poszczególnym punktom pracy.

W skład PKI wchodzi: komendant PKI, oficer polityczny, lekarz oraz - w zależności od ilości przyjmowanego uzupełnienia i organizowanych kanałów - niezbędna liczba pisarzy i łączników w celu doprowadzenia żołnierzy rezerwy do pododdziałów/.

Do zasadniczych zadań PKI należy:

1. Sprawdzenie tożsamości rezerwistów przybywających na uzupełnienie.
2. Ustalenie na podstawie karty powołania, karty mobilizacyjnej lub książki wojskowej właściwego przydziału mobilizacyjnego oraz skierowanie danego żołnierza do pododdziału zgodnie z przeznaczeniem.
3. Odebranie od żołnierza rezerwy karty powołania /karty mob./ oraz odnotowanie czasu stawiennictwa na karcie powołania.
4. Odnotowanie w odpowiednio przygotowanym wykazie faktu stawiennictwa i wydanie rezerwiście odpowiedniego skierowania do pododdziału.
5. Posiadanie aktualnych danych o stawiennictwie uzupełnienia i ukończenia poszczególnych pododdziałów.
6. Składanie meldunków do zespołu kierowania mobilizacyjnym rozwinięciem jednostki o stanie ukończenia pododdziałów w terminach ustalonych przez sztab pułku.
7. Wykonywanie przez osoby funkcyjne PKI i przyjmowanych żołnierzy rezerwy wszystkich sygnałów alarmowania i ostrzegania.

Przykładowe rozmieszczenie poszczególnych elementów PKI przedstawia załącznik nr 5.

Punkt przyjęcia i rozdziału środków transportowych PRT - organizuje się w celu przyjęcia środków transportowych i maszyn inżynierskich

pobieranych z gospedarki narodowej na ukompletowanie potrzeb mobilizacyjnych jednostki wojskowej. PRT może być rozwijany w oparciu o zakład pracy lub jednostkę wojskową. Pierwszy sposób będzie stosowany w wypadku, gdy zakład ten wydziela na potrzeby jednostki zasadniczą ilość przewidzianych na uzupełnienie potrzeb środków transportowych. W tym wypadku w zakładzie tym mogą być przyjęte również środki transportowe z innych pobliskich zakładów uzupełniających potrzeby tej samej jednostki wojskowej.

Przyjęte w ten sposób środki transportu kierowane mogą być bezpośrednio do miejsca rozmieszczenia jednostki wojskowej lub na PPZ, skąd po zabraniu znajdującego się tam uzupełnienia i dostarczeniu go do PKI udają się do punktu rozdziału rozmieszczonego w RA. Mogą być również skierowane do MSD w celu wzięcia udziału w ewakuacji środków materiałowych do rejonów alarmowych. Będzie to miało miejsce wówczas, gdy środki te przyjęte zostaną przed zakończeniem ewakuacji.

W wypadku gdy potrzeby mobilizacyjne jednostki uzupełnia kilka zakładów w małych ilościach, środki transportu kierowane są poprzez PPZ na PRT rozwinięty w rejonie alarmowym, skąd wysyłane są do pododdziałów.

Obsadę PRT w zależności od miejsca jego organizacji stanowią mogą siły i środki wydzielone z jednostki, wzmocnione MRA, lub pracownicy cywilni zakładu, w oparciu o który organizuje się przyjęcie środków transportowych danej jednostki wojskowej. Środki transportowe przyjmowane w ramach MRA kierowane są bezpośrednio z zakładów do miejsca stałej dyslokacji, gdzie po sprawdzeniu ich zgodności z przydziałem mobilizacyjnym odsyłane są do poszczególnych pododdziałów.

Pododdziałowe punkty wyposażenia /PPW/ - żołnierzy rezerwy organizowane są przez wszystkie jednostki posiadające potrzeby mobilizacyjne i spełniają szczególnie w jednostkach skadrowanych i nowo formowanych zasadniczą rolę w formowaniu pododdziałów. Liczba organizowanych punktów przyjęcia i wyposażenia na szczeblu pułku zależy od wielkości przyjmowanego uzupełnienia oraz zadań mobilizacyjnych. Zakłada się, że punkty takie tworzy się w oparciu o bataliony /dywizjony/ i pododdziały specjalne, a w pułkach czołgów w oparciu o kompanię w składzie 6-8 żołnierzy oraz 1-2 samochody. W wypadku gdy jednostki nie posiadają możliwości wydzielania odpowiednich sił i środków dla tych grup, - a dotyczy to w szczególności jednostek skadrowanych i nowo formowanych, wykorzystuje się do tego celu żołnierzy i środki transportowe z MRA oraz świadczeń osobistych i rzeczowych.

Wyposażenie PPW stanowią przedmioty indywidualnego wyposażenia żołnierza na okres wojny oraz niezbędny sprzęt zapewniający sprawne funkcjonowanie punktu w różnych warunkach terenowych i atmosferycznych.

Zadaniem PPW jest przyjęcie żołnierzy rezerwy na ewidencję, wydanie im wyposażenia indywidualnego, broni, sprzętu i materiałów oraz skierowanie do miejsc rozmieszczenia pododdziałów.

W tym celu w ramach PPW organizuje się następujące punkty pracy:

1. Punkt przyjęcia żołnierzy rezerwy na ewidencję.
2. Punkt wydawania umundurowania i wyposażenia indywidualnego.
3. Punkt wydania broni i sprzętu chemicznego
4. Punkt wyceny i przyjęcia ubrań cywilnych
5. Miejsce zbiórki żołnierzy rezerwy przed skierowaniem do pododdziałów.

Przykładowe rozmieszczenie poszczególnych miejsc pracy PPW przedstawia załącznik nr 6.

Przedstawiona powyżej organizacja i zasady działania PPW dotyczą przyjmowania żołnierzy rezerwy uzupełnienia zasadniczego.

Żołnierzy rezerwy z MRA przyjmuje się w oparciu o punkt rozwinięty w MSD na potrzeby całej jednostki, skąd po ich wyposażeniu kieruje się do poszczególnych pododdziałów lub miejsc wykonywania zadań.

Grupy ewakuacyjne /GE/ - organizowane są przez służby techniczne i kwatermistrzowskie jednostek wojskowych i przeznaczone są do rozkonserwowania techniki bojowej, uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz jego ewakuacji do rejonów alarmowych.

4. Sposoby mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych w zależności od stopnia ich ukończenia

Jednostki rozwinięte - utrzymują stałą gotowość bojową, po wprowadzeniu podwyższonej gotowości bojowej realizują nakazane przedsięwzięcia /jak charakterystyka poszczególnych stanów/ i osiągają gotowość do opuszczenia miejsca stałej dyslokacji /MSD/.

Po wprowadzeniu stanu zagrożenia wojennego jednostki tego typu opuszczają w ciągu 30 minut MSD i wychodzą do zapasowych rejonów alarmowania, gdzie w zależności od potrzeb rozwijają i przygotowują do pracy pośredni punkt zbiórki /PPZ/, punkt kontrolno-informacyjny /PKI/, punkt przyjęcia i rozdziału środków transportowych oraz pododdziałowe punkty przyjęcia i wyposażenia /PPW/. Powołują jednocześnie własną akcję kurierską brakuje uzupełnienie z rezerwy do pełnych etatów czasu wojennego. Powołani żołnierze rezerwy zgłaszają się przez pośredni punkt zbiórki na PKI, skąd kierowani są do pododdziałowych punktów przyjęcia i wyposażenia zgodnie z przydziałem mobilizacyjnym, a następnie do poszczególnych pododdziałów.

Środki transportowe i maszyny inżynierskie przyjmuje się w zakładach

pracy lub poprzez PPZ i PRT rozwinięte w rejonach alarmowych, a następnie kieruje się do miejsc rozmieszczenia poszczególnych pododdziałów.

Po przyjęciu całości uzupełnienia w stanie osobowym i środkach transportowych, a następnie wprowadzeniu stanu PLGB jednostka przechodzi do zasadniczego rejonu alarmowego lub rejonu przewidywanych działań, gdzie osiąga pełną gotowość bojową.

Czas realizacji wszystkich przedsięwzięć związanych z osiągnięciem pełnej gotowości bojowej dla tych jednostek wynosi 12 godzin.

Podczas osiągania przez te jednostki pełnej gotowości bezpośrednio ze stanu stałej czas opuszczenia MSD wynosi 60 minut. Jednostka w tym wypadku wychodzi bezpośrednio do zasadniczego rejonu alarmowego, gdzie organizuje przyjęcie uzupełnienia, rozwijając elementy bazy mobilizacyjnej. W szczególnych sytuacjach jednostki rozwinięte po wprowadzeniu stanu pełnej gotowości bojowej bezpośrednio ze stanu stałej mogą wychodzić do rejonów /na kierunki/ przewidywanych działań z pominięciem rejonów alarmowych. W tym wypadku brakujące uzupełnienie w stanie osobowym i środkach transportowych przyjmowane jest zgodnie z omawianymi powyżej zasadami, a następnie dostarczane do miejsca rozmieszczenia jednostki.

Uzupełnienie brakujących potrzeb może być realizowane również siłami grup awaryjnego uzupełnienia na drogach marszu lub przez wyznaczone WKU przed przekroczeniem granic państwa.

Jednostki o niepełnych stanach osobowych - przedsięwzięcia przewidziane w stanie podwyższonej gotowości bojowej realizują w miejscu stałej dyslokacji, bez ogłoszenia alarmu, osiągając gotowość do zapoczątkowania mobilizacji w MSD, a następnie przeniesienia jej do rejonów alarmowych. Z chwilą ogłoszenia stanu zagrożenia wojennego - jednostki w tym stanie ukompletowania, wykorzystując posiadane siły i środki, wychodzą do rejonów alarmowych, gdzie rozwijają elementy bazy mobilizacyjnej i w ciągu 8-12 godzin osiągają gotowość do mobilizacyjnego rozwinięcia. Równocześnie w tym samym czasie powołują MRA. Przeznaczeniem MRA w tych jednostkach może być zorganizowanie lub wzmocnienie rozwijanych elementów bazy mobilizacyjnej oraz zwiększenie sił i środków zaangażowanych do ewakuacji sprzętu technicznego, uzbrojenia i środków materiałowo-technicznych.

Pełne rozwinięcie tych jednostek, to znaczy przyjęcie przez nie zasadniczego uzupełnienia w stanie osobowym i środkach transportowych oraz jego wyposażenia zgodnie z należnościami czasu wojennego, następuje z chwilą zarządzenia stanu pełnej gotowości bojowej.

Żołnierze rezerwy powołani z uzupełnienia zasadniczego, z miejskich lub gminnych punktów zbiorów dowożeni są transportem własnym organów administracji państwowej na pośredni punkt zbiórki. Z pośredniego punktu zbiórki organizowanego przez zainteresowaną jednostkę żołnierze i środ-

ki transportowe kierowane są do punktu kontrolno-informacyjnego /PKI/ i punktu przyjęcia i rozdziału środków transportowych /PRT/, skąd wysyłani są bezpośrednio do pododdziałów.

Po przyjęciu przez jednostkę mobilizowaną należnego jej uzupełnienia i wcielenia go do poszczególnych pododdziałów jednostka przechodzi do zasadniczego rejonu alarmowego, gdzie osiąga pełną gotowość bojową do wykonania postawionych jej zadań. Czas przebywania przez jednostkę wojskową w zapasowym rejonie alarmowym, w zależności od sposobu uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych, może wynosić 14-18 godzin. W tym przedziale czasowym mieści się czas uzupełnienia przez WKU potrzeb mobilizacyjnych oraz czas niezbędny na zorganizowanie pododdziałów i postawienie zadań na przegrupowanie do zasadniczego rejonu alarmowego.

Jednostki skadrowane i formowane od nowa na bazie jednostek wojskowych w okresie podwyższonej gotowości bojowej posiadanymi aktualnie w czasie pokoju siłami realizują przedsięwzięcia tego stanu, przygotowując wyposażenie elementów bazy mobilizacyjnej oraz sprzęt techniczny i środki materiałowe do sprawnej i szybkiej ewakuacji do rejonów alarmowych.

Po zarządzeniu stanu gotowości bojowej zagrożenia wojennego powołują MRA, świadczenia osobiste i rzeczowe oraz przyjmują wydzielone dla nich z innych jednostek załóżki i przystępują do realizacji przedsięwzięć mobilizacyjnych, początkowo w MSD a następnie w rejonie alarmowym aby po 8-12 godzinach osiągnąć gotowość do mobilizacyjnego rozwinięcia w tym rejonie. Stany osobowe czasu pokojowego, przyjęte załóżki oraz świadczenia osobiste i rzeczowe wykorzystuje się w tych jednostkach do rozwinięcia bazy mobilizacyjnej oraz do prac związanych z ewakuacją sprzętu bojowego, uzbrojenia oraz środków materiałowych.

Pełne rozwinięcie tych jednostek następuje po wprowadzeniu stanu pełnej gotowości bojowej. Wszystkie przedsięwzięcia związane z przyjęciem potrzeb mobilizacyjnych jednostki realizują w zapasowych rejonach alarmowych, po czym przegrupowują się do rejonów zasadniczych, gdzie osiągną pełną gotowość bojową. Organizacja oraz sposób przyjęcia uzupełnienia przebiega podobnie jak w jednostkach o niepełnych stanach osobowych.

5. Mobilizacyjne rozwinięcie jednostek wojskowych przebywających poza miejscem stałej dyslokacji

Omówione dotychczas sposoby mobilizacyjnego rozwinięcia dotyczyły jednostek przebywających w stałych miejscach zakwaterowania. Nie dotyczyły natomiast tych wszystkich jednostek, które zgodnie z planami zamierzeń szkoleniowych, szkoleniowo-produkcyjnych i innych wychodzą na okreś-

lony okres czasu poza miejscem stałej dyslokacji. W takich wypadkach każda jednostka przed wyjściem z miejsca stałej dyslokacji powinna pozostawić w garnizonie niezbędne siły i środki do zapewnienia ochrony obiektów i wykonania zadań związanych z pełnieniem dyżurów oraz uruchomieniem mobilizacji. Ponadto dla zapewnienia sprawnego kierowania i właściwego przebiegu procesu mobilizacyjnego rozwinięcia dowódcy tych jednostek opracowują wkładki aktualizujące plan osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej, w których podają dodatkowe dane określające sposób postępowania w aktualnej sytuacji. Wkładkę aktualizującą opracowuje się w formie graficznej na mapie, ujmując w niej:

- rejon czasowego pobytu;
- wyznaczony rejon osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej i drogi marszu;
- sygnały alarmowe i sposób ich przekazania;
- niezbędne kalkulacje dotyczące osiągnięcia wyższych stanów gotowości mobilizacyjnego rozwinięcia.

Podczas opracowywania wkładki aktualizującej należy kierować się następującymi ustaleniami:

a/ po wprowadzeniu stanu podwyższonej gotowości bojowej wszystkie jednostki powracają do miejsc stałej dyslokacji;

b/ po wprowadzeniu gotowości bojowej zagrożenia wojennego, lub pełnej ze stałej jednostki w zależności od stopnia ukończenia postępują według następującego schematu:

- jednostki rozwinięte - wychodzą bezpośrednio do zapasowych /zasadniczych/ rejonów alarmowych lub na specjalne zarządzenie pozostają w miejscu czasowego pobytu, jeżeli miejsce to spełnia lepsze warunki do wykonania przewidzianych dla tych jednostek zadań;

- jednostki o niepełnych stanach osobowych - częścią sił i środków nie biorących udziału w realizacji zadań mobilizacyjnych wychodzą do zapasowych /zasadniczych/ rejonów alarmowych, pozostałą częścią wracają do miejsca stałej dyslokacji i łącznie z MRA oraz świadczeniami osobistymi przeprowadzają ewakuację uzbrojenia, pozostałego sprzętu technicznego i środków materiałowych do właściwych rejonów alarmowych i realizują zgodnie z planem zadania mobilizacyjne;

- jednostki skadrowane zawsze powracają do miejsc stałej dyslokacji skąd wspólnie z MRA i świadczeniami osobistymi i rzeczowymi kolejnymi kursami ewakuują zapasy uzbrojenia, sprzęt techniczny i środki materiałowe do właściwych rejonów alarmowych, gdzie realizują zadania zgodnie z planem.

Pobyt jednostki wojskowej poza miejscem stałego pobytu powoduje wydłużenie się czasu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej, dlatego

też każdorazowo dowódcy tych jednostek na 5 dni przed wyjściem jednostki z garnizonu składają drogą służbową wniosek o przedłużenie czasu OWSGB. Decyzję o przedłużeniu czasu osiągania wyższych stanów gotowości bojowej w stosunku do oddziałów podejmuje dowódca okręgu wojskowego i rodzajów sił zbrojnych.

W celu szybkiego powiadomienia o konieczności powrotu do jednostki żołnierzy i wyznaczonych pracowników cywilnych, których pobyt poza miejscem stałego pobytu będzie trwał dłużej niż 3 doby, wypełnia się blankiety telegramów i przechowuje u służby dyżurnej jednostki - dla kadry zawodowej i pracowników cywilnych, oraz u służby dyżurnej pododdziałów - dla żołnierzy służby zasadniczej.

6. Kierowanie procesem mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki

Sprawny i płynny przebieg procesu mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki obok wielu czynników natury organizacyjno-planistycznej, uzależniony jest od właściwie zorganizowanego systemu kierowania tym procesem. Szczególnego znaczenia problem ten nabiera w wypadku zakłócenia systemu mobilizacyjnego rozwinięcia bezpośrednim oddziaływaniem przeciwnika, kiedy to przebieg czynności mobilizacyjnych może znacznie odbiegać od wcześniej opracowanego planu. Podejmowanie doraźnych decyzji i przekazywanie ich wykonawcom stanie się koniecznością dla dowódcy i sztabu. Zachodzi wobec tego konieczność wyjaśnienia sobie - co to jest kierowanie mobilizacją?

Kierowanie mobilizacją - jest to zespół czynności i przedsięwzięć, podejmowanych w celu sprawnego i terminowego przeprowadzenia mobilizacji oddziału; kierowanie rozpoczyna się z chwilą otrzymania zarządzenia /sygnału/ i trwa aż do momentu zakończenia mobilizacji oraz osiągnięcia przez oddział pełnej gotowości bojowej.

Kierowanie mobilizacją obejmuje następujące przedsięwzięcia:

- uruchomienie mobilizacji oraz przedsięwzięć zabezpieczających mobilizacyjne rozwinięcie oddziału;
- zbieranie i analizowanie meldunków mobilizacyjnych oraz dokonywanie oceny zaistniałych sytuacji;
- podejmowanie na podstawie analizy i oceny aktualnej sytuacji niezbędnych decyzji i przekazywanie ich wykonawcom;
- przeprowadzenie systematycznych kontroli w celu sprawowania nadzoru i udzielania pomocy podległym pododdziałom w toku mobilizacji;
- koordynowanie działań z terenowymi organami administracji wojskowej i państwowej oraz organizacjami społeczno-politycznymi w celu zapewnienia sprawnego wydzielania rezerw osobowych i materiałowych z gospodarki narodowej na potrzeby wojska;

- ciągłe analizowanie rozwoju sytuacji polityczno-wojskowej i odpowiednie reagowanie na przebieg mobilizacyjnego rozwinięcia oddziału;
- informowanie podwładnych i sąsiadów o przebiegu mobilizacji;
- opracowywanie i przesyłanie meldunków mobilizacyjnych do sztabu związku taktycznego. (oper.)

Kierowania mobilizacją dokonuje się w oparciu o właściwie zorganizowany system dowództwa zgodnie z opracowanym planem osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej.

W celu zapewnienia sprawnego i płynnego kierowania procesem mobilizacyjnego rozwinięcia oddziału wyznacza się i utrzymuje w stałej gotowości do działania wymienione wcześniej elementy bazy mobilizacyjnej.

7. Zabezpieczenie procesu mobilizacyjnego rozwinięcia oddziału

Głównym celem tego rodzaju zabezpieczenia jest zapewnienie bezkolizyjnego i ściśle w ustalonych terminach dopływu do oddziałów żołnierzy rezerwy oraz środków transportowych i maszyn pobieranych przez wojsko z gospodarki narodowej, jak również organizacyjne ujęcie tych sił i środków dla uzyskania nakazanego stanu gotowości bojowej. W zakresie ustalania i zapewnienia odpowiednich potrzeb mobilizacyjnych na szczeblu oddziału sztab jednostki wojskowej ustala je z właściwymi wojskowymi komendami uzupełnień oraz z WSzW. Koordynują one realizację zadań terenowych organów administracji państwowej oraz jednostek gospodarki narodowej, wykonywanych na rzecz mobilizacji sił zbrojnych.

Do głównych zadań wykonywanych przez jednostki organizacyjne sił pozamilitarnych na rzecz mobilizacji sił zbrojnych należy:

- przygotowanie akcji kurjerskiej i posłańczej w celu doręczenia dokumentów powołania żołnierzem rezerwy będącym na przydziałach mobilizacyjnych oraz dysponentom pobieranych dla wojsk środków transportowych i maszyn;

- dowóz żołnierzy rezerwy do punktów zbiórek organizowanych przez terenowe organy administracji państwowej oraz ich ochrona;

- dowóz żołnierzy rezerwy oraz dostarczanie środków transportowych i maszyn do jednostki;

- zaspokojenie w tym okresie innych potrzeb wojska w ramach świadczeń osobowych i rzeczowych na rzecz obrony kraju.

Do zadań zabezpieczenia procesu mobilizacji będą zaangażowane i inne siły pozamilitarne. Na przykład wzrost liczby pojazdów samochodowych w rolnictwie umożliwia użycie ich w ramach świadczeń rzeczowych do zadań związanych z organizacją akcji posłańczej oraz dowozu rezerwistów z terenów wiejskich. W procesie przekazywania siłom zbrojnym środków tran-

sportowych i maszyn z gospodarki narodowej dysponenci tych środków angażowani będą do przystosowania ich do eksploatacji w wojsku. Polega to na sprawdzeniu stanu technicznego i uzupełnieniu wyposażenia, zamalowaniu znaków i elementów firmowych oraz namalowaniu numerów rejestracyjnych, zainstalowaniu ławek na pojazdach przeznaczonych do przewozu ludzi, maskowaniu świateł oraz skompletowaniu dokumentów na przekazywane środki transportowe i maszyny. Rola WKU sprowadzać się będzie do sprawdzenia w toku kontroli stanu przygotowań w tym względzie. Rola dowództw oddziałów i pododdziałów polegać będzie głównie na organizacyjnym ujęciu zgłaszających się żołnierzy rezerwy i zorganizowaniu zajęć doskonalących. Przyjęte przez jednostkę wojskową środki transportowe i maszyny powinny być niezwłocznie wykorzystane tak w pododdziałach, jak i w skali całej jednostki do ewakuacji uzbrojenia i innych zapasów do rejonu alarmowego lub do przewiezienia tych zapasów na kierunek działania jednostki.

Zabezpieczenie materiałowe, techniczne i medyczne

Materiałowo-techniczne zabezpieczenie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej oddziałów jest integralną częścią ogółu przedsięwzięć wykonywanych w ramach mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki. Realizuje się je w celu wyposażenia tych jednostek w należne im według etatów, tabel i norm należności czasu wojennego uzbrojenie, sprzęt techniczno-wojskowy i materiały. Potrzeby mobilizacyjne oddziału na zabezpieczenie osiągnięcia stanu pełnej gotowości bojowej obejmują:

- uzbrojenie i sprzęt techniczno-wojskowy określony w etatach i tabelach należności czasu wojennego, w tym jako "ZN" uzbrojenie i sprzęt stanowiące różnicę między należnością wojenną a pokojową;
- materiały techniczne i zestawy remontowe zabezpieczające potrzeby na 3 dni walki.

Potrzeby mobilizacyjne zabezpiecza się poprzez:

- a/ zaliczenie na pokrycie potrzeb mobilizacyjnych uzbrojenia i sprzętu techniczno-wojskowego użytku bieżącego;
- b/ zgromadzenie środków materiałowo-technicznych w zapasach nienaruszalnych, niezniżalnych i doraźnych, zgodnie z należnościami czasu "W";
- c/ pobór z gospodarki narodowej środków transportowych, maszyn inżynierskich i innych urządzeń oraz ustalonych materiałów powszechnego użytku.

Pułk zmechanizowany czy pułk odcługów są oddziałami gospodarczymi we wszystkich działach zaopatrzenia. Prowadzą one w każdym z działów samodzielną gospodarkę i są zaopatrywane przez dywizyjny organ zaopatrzenia, składnice okręgowe lub centralne. W jednostkach rozwiniętych i o niepełnych stanach osobowych utrzymuje się ruchome i doraźne zapasy materia-

łowe na środkach transportowych lub w magazynach jednostek, o załadunku zapasów środków żywnościowych, materiałów sanitarnych oraz przedmiotów mundurowych decyduje odpowiednio do sytuacji dowódca jednostki. Na posiadanych środkach transportowych przeznaczonych do przewożenia zapasów ruchomych utrzymuje się załadowane należne ilości amunicji, mps oraz zestawów części zamiennych zaopatrzenia technicznego. Na każdy samochód i każdy rejs opracowuje się asygnatę w 3 egzemplarzach dla kierowcy, magazyniera i szefa służby, stanowiąca dla przewoźcego list przewozowy, służący do kontroli i rozliczenia się z przełożonymi. Na samochodach załadowanych zapasami przechowuje się 1 egz. asygnaty. Pojazdy przewidziane do załadunku żywności, materiałów sanitarnych, przedmiotów zaopatrzenia mundurowego i pozostałych rodzajów zaopatrzenia wykorzystuje się do zabezpieczenia szkolenia i bieżących potrzeb gospodarczych. W jednostkach skadrowanych wykorzystuje się wszystkie możliwe warunki do załadunku na środki transportowe, przede wszystkim amunicji, mps i środków zaopatrzenia technicznego. Zapasy materiałowe we wszystkich działach zaopatrzenia, które z uwagi na brak odpowiednich warunków nie mogą być utrzymywane na środkach transportowych przechowuje się w pomieszczeniach magazynowych w sposób zapewniający szybkie ich wydanie i ewakuację.

Rozmieszczenie i ułożenie zapasów w magazynach powinno zapewnić: z jednej strony - wydanie ich pododdziałom i jednostkom mobilizowanym oraz rzutem ewakuacyjnym w odpowiedniej kolejności, z drugiej - kolejność ich wydania odpowiednio do zaplanowanych środków transportowych i kolejności załadunku zasobników, skrzyń, worków itp.

Do ewakuacji zapasów materiałowych celowo jest wyznaczyć zespoły załadowcze. Można wykorzystać żołnierzy z procentu zabezpieczenia stawienictwa lub powołanych w ramach świadczeń osobistych. Wozy bojowe i inne pojazdy mechaniczne rozmieszcza się w miejscach parkowania w sposób umożliwiający szybkie ich uruchomienie i bezkolizyjne opuszczenie miejsc stałej dyslokacji z zachowaniem warunków bhp i ppoż. Bardzo ważną cechą materiałowo-technicznego zabezpieczenia jest sprawne i szybkie przyjmowanie i wyposażenie żołnierzy. W tym celu w magazynach pododdziałów przechowuje się jako "ZN" pełny zestaw umundurowania, uzbrojenia i wyposażenia osobistego rezerwistów przewidzianych na uzupełnienie vacatów oraz na mobilizacyjne rozwinięcie pododdziału. Przechowany zestaw mundurowy, uzbrojenie i wyposażenie są odpowiednio dopasowane i zgodnie z książeczką ewidencyjną ułożone. W zależności od warunków bardzo często materiały te znajdują się w workach lub powieszono są na wieszakach, w plecaku /oddzielnie/ zaś znajduje się koc, bielizna osobista, przybory do czyszczenia i mycia. Co się tyczy broni, masek pgaz i sprzętu inż.-sap., ułożo-

ne są zgodnie z numeracją w typowych skrzyniach przeznaczonych do tego celu. Takie przygotowanie pozwoli sprawnie i szybko przyjąć należne potrzeby żołnierzy rezerwy. Dla żołnierzy rezerwy powołanych w ramach mobilizacyjnego rzutu alarmowego rację żywnościową "P" często przechowuje się na punkcie kontroli stawiennictwa /biuro przepustek/a dla kierowców powoływanych w tym trybie - na PKT. Rację żywnościową "P" dla pozostałych żołnierzy rezerwy oraz żołnierzy etatu pokoju przechowuje się i wydaje w pododdziałach. Tam gdzie nie ma odpowiednich warunków, przechowuje się w magazynie oddziału - z wydzieleniem na pododdziały; pobiera się je w odpowiednim czasie /zgodnie z planem pobierania i wydaje w pododdziałach. Jednostki rozwinęte, które osiągają pełną gotowość bojową poza miejscem stałej dyslokacji, całość mienia należnego im według etatów, tabel i norm należności czasu wojennego zabierają ze sobą. Mienie to ujmuje się w zawczasu opracowanych i ciągle aktualizowanych zestawieniach. Jednostki skadrowane w pierwszej kolejności ewakuują sprzęt i materiały stanowiące indywidualne wyposażenie żołnierzy i jedną rację żywnościową "P", w drugiej - zasadniczy sprzęt jednostki i pozostałe materiały zgodnie z planem ewakuacji.

W celu sprawnej ewakuacji należy przygotować do tego magazyny poprzez wykonanie odpowiednich ramp i pochylni, a w ramach świadczeń - zapotrzebować podnośniki, dźwigi i inne urządzenia ułatwiające załadunek.

W czasie stopniowego narastania gotowości bojowej nadwyżki mienia pododdziałów przed opuszczeniem miejsc stałej dyslokacji zdaje się do magazynów jednostki.

Do zadań medycznego zabezpieczenia w jednostkach należy między innymi:

- odesłanie chorych do szpitali oraz skierowanie do izby chorych jednostki do pododdziałów żołnierzy nie wymagających dalszego leczenia;
- zwolnienie łóżek w szpitalach wojskowych w drodze wypisu osób cywilnych i członków rodzin wojskowych nie wymagających bezwzględnej hospitalizacji.

Z chwilą wprowadzenia stanu pełnej gotowości bojowej pobrać należy krew konserwowaną z batalionów medycznych. Wydanie pododdziałom opatrunków osobistych oraz przygotowanie zapasów medycznych wykonuje się zgodnie z harmonogramem czynności.

III. ROLA I ZADANIA TERENOWYCH ORGANÓW ADMINISTRACJI PAŃSTWOWEJ I WOJSKOWEJ W ZAKRESIE ZABEZPIECZENIA POTRZEB MOBILIZACYJNYCH ODDZIAŁU /JEDNOSTKI WOJSKOWEJ/.

Wprowadzona ustawą z dnia 28 maja 1975r. reforma terenowych organów administracji państwowej wprowadza dwustopniowy podział administracyjny, zdecentralizowanie zadań i uprawnień oraz zbliża ośrodki centralnej dyspozycji do podstawowych ogniw kierowania i zarządzania. Wymieniona ustawa spowodowała również określone reperkusje w mechanizmach funkcjonowania obronności PRL. Można więc przyjąć, że obronność to jeden z istotnych elementów całokształtu polityki państwa, mający na celu stworzenie warunków do jego obrony na każdym odcinku, na którym może nastąpić zagrożenie, obejmujący nie tylko sensu stricto problemy militarne, lecz także związane z funkcjonowaniem jego społecznej struktury organizacyjnej, jego ekonomiki oraz szeroko rozumianej obrony i ochrony ludności, dóbr materialnych i kulturalnych. Warto jednak przypomnieć, że podstawowe funkcje aparatu administracyjno-gospodarczego w dziedzinie umacniania obronności dotyczą przede wszystkim:

- realizacji zadań na rzecz sił zbrojnych;
- przygotowanie organów i podległych jednostek do funkcjonowania na wypadek wojny oraz realizacji zadań obronnych w okresie narastania zagrożenia w czasie wojny;
- niezbędnych przygotowań w sferze organizacji i zapewnienia ciągłości funkcjonowania obrony cywilnej;
- szkolenia obronnego obejmującego urzędy, instytucje i zakłady podległe organom terenowym oraz ogółu ludności,

Problemy dotyczące konkretnej działalności, w ramach której realizowane są te funkcje, zawierają się w odpowiednich dokumentach organizacyjno-mobilizacyjnych i w zakresie działania. Jednym z podstawowych dokumentów jest uchwała KOK nr 01/75 z dnia 17.04.1975r. w sprawie gotowości obronnej PRL. W uchwale mówi się, że w celu zapewnienia zdolności PRL, w sojuszu z państwami Układu Warszawskiego, do skutecznego przeciwstawienia się każdej ewentualnej agresji militarnej ze strony sił imperializmu oraz określenia warunków do planowania przygotowań obronnych na podstawie art.5 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 21.11.1967 r. Nr 44 poz.220 z późniejszymi zmianami ustanawia się:

- stałą gotowość obronną państwa;
- podwyższoną gotowość obronną państwa;

- pełną gotowość obronną państwa.

Ponadto decyzją KOK z dnia 15.12.1975r. /zarządzenia ministrów obrony narodowej spraw wewnętrznych oraz łączności/ w przepisach ogólnych przyjęto następujące ustalenia:

1. Terenowe organa administracji państwowej stopnia wojewódzkiego - należy rozumieć wojewodę, prezydenta miasta stopnia wojewódzkiego.

2. Terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego - należy rozumieć prezydenta lub naczelnika miasta, naczelnika gminy, miasta i gminy, a w mieście wydzielonym na dzielnice - naczelnika dzielnicy.

3. Urząd terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego - należy rozumieć urząd miejski, biuro urzędu gminy, miasta i gminy, a w mieście wydzielonym na dzielnice - urząd dzielnicowy.

4. Wojewódzki Sztab Wojskowy /WSzW/ jest organem wojskowym do wykonania zadań przewidzianych w ustawie z dnia 21.11.67r. oraz innych zadań określonych przez MON, uprawnionym do zgłaszania organom administracji państwowej wszelkich potrzeb związanych z realizacją zadań sił zbrojnych oraz innych zadań obronnych na obszarze województwa.

WSzW powołany jest do wykonywania funkcji:

1. Organ administracji wojskowej stopnia podstawowego w zakresie pokojowego i mobilizacyjnego uzupełnienia sił zbrojnych, formacji samoobrony i jednostek przewidzianych do militaryzacji, administrowania rezerwami osobowymi i środkami transportowymi, zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia określonych jednostek wojskowych oraz wykonywania innych zadań wynikających z przepisów o powszechnym obowiązku obrony PRL.

2. Terenowe ogniwa do spraw operacyjnego przygotowania i organizacyjnego zabezpieczenia na obszarze województwa zadań związanych z przegrupowaniem wojsk, ochroną ustalonych obiektów i realizacji innych przedsięwzięć wynikających z potrzeb sił zbrojnych oraz współdziałania z właściwymi organami układu pozamilitarnego w dziedzinie wykonywania powierzonych im zadań obronnych.

W zakresie całokształtu swej działalności WSzW podlega dowódcy właściwego OW. Nadzór nad całokształtem działalności WSzW z ramienia dowódcy OW sprawuje szef sztabu OW. Nadzór specjalistyczny sprawują właściwi zastępcy dowódcy OW.

Do głównych zadań wojewódzkiego sztabu wojskowego należy:

1. Prowadzenie pracy partyjno-politycznej i umacnianie więzi ludowego wojska Polskiego ze społeczeństwem.

2. Rozpracowanie przedsięwzięć operacyjnych i szkoleniowych.

3. Planowanie zadań mobilizacyjnych, uzupełnień oraz administracja rezerw osobowych i środków transportowych:

- a/ w zakresie należącym do wydziału mobilizacji i uzupełnień WSzW;
- b/ w zakresie należącym do WKU w sprawach mobilizacyjnych;
- c/ w sprawach poboru i uzupełnienia wojsk;
- d/ w sprawach prognozowania, ewidencji i sprawozdawczości;
- e/ w sprawach szkolenia poborowych i przedpoborowych w ramach przysposobienia obronnego młodzieży pozaszkolnej;
- f/ w sprawach rekrutacji kandydatów do wojskowych szkół zawodowych;
- g/ w sprawach finansowych i prawnych.

Do szczegółowych zadań WSzW należą:

a/ utrzymanie ścisłej współpracy z terenowymi organami administracji państwowej stopnia wojewódzkiego i podstawowego i ich urzędami w sprawach realizacji przez te organa zadań związanych z przygotowaniem i zabezpieczeniem mobilizacyjnym rozwinięcia jednostek wojskowych rozmieszczonych na obszarze województwa /przechowywanie dokumentów powołania, organizowanie i uruchomienie akcji kurjerskiej i posłańczej, organizowanie przewozu żołnierzy rezerwy/;

b/ koordynowanie oraz sprawowanie nadzoru nad planowaniem mobilizacyjnym w podległych WKU, a także w jednostkach administracji państwowej i gospodarki uspołecznionej, wykonujących zadania lub świadczących usługi na rzecz sił zbrojnych;

c/ zapewnienie warunków do kierowania procesem zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych, rozmieszczonych i czasowo przebywających na terenie województwa;

d/ opracowanie zbiorczych planów świadczeń osobowych i rzeczowych na mobilizacyjne potrzeby jednostek wojskowych;

e/ sprawowanie nadzoru nad realizacją przez WKU zadań związanych z uzupełnieniem potrzeb mobilizacyjnych wojsk stanem osobowym, środkami transportowymi i maszynami z gospodarki narodowej;

f/ organizowanie i prowadzenie akcji mianowań na wyższe stopnie wojskowe oraz nadawanie odznaczeń państwowych i resortowych żołnierzom nie będącym w czynnej służbie wojskowej;

g/ nadzorowanie i kontrolowanie prac dotyczących uaktualnienia planów akcji kurjerskiej i posłańczej oraz planów przewozu żołnierzy rezerwy do czynnej służby wojskowej z natychmiastowym stawiennictwem, sporządzonych przez terenowe organa administracji państwowej stosownie do potrzeb związanych z zabezpieczeniem terminowego dostarczenia uzupełnienia do mobilizacyjnie rozwijanych jednostek na obszarze administrowanym przez WSzW;

h/ ustalonymi z terenowymi organami administracji państwowej szczególnych norm czasowych dotyczących doręczania dokumentów powołania za pośrednictwem akcji kurierskiej i akcji posłańczej oraz w zakresie przewozów żołnierzy rezerwy powołanych do czynnej służby wojskowej z natychmiastowym terminem stawienia, mając na względzie zapewnienie dostarczenia pełnego /100%/ uzupełnienia do jednostek lub określonych miejsc stawienia.

Zgodnie z dziennikiem rozkazów tajnych nr 6 z dnia 31.12.1975r. zostały ustalone normy czasowe doręczania dokumentów powołania za pośrednictwem akcji kurierskiej i akcji posłańczej oraz w zakresie przewozów żołnierzy rezerwy. Paragraf 24 pkt 1 ustala ogólne normy czasowe, które wynoszą w wypadku:

1. zorganizowania akcji kurierskiej i przekazania dokumentów powołania za pośrednictwem kurierów do wszystkich terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego objętych zasięgiem działania tej akcji - od 1 do 2 godz.

2. zorganizowania akcji posłańczej - od 1 do 2 godz.

3. doręczenia adresatom dokumentów powołania za pośrednictwem posłańców:

a/ uprzednio przekazanych na przechowanie - od 2 do 3 godz.

b/ przekazanych w ramach akcji kurierskiej - do 2 godz.

4. dowozu żołnierzy rezerwy powołanych do czynnej służby wojskowej, organizowanego w ramach rzutu alarmowego - do 6 godz.;

5. dowozu żołnierzy rezerwy powołanych poza tym rzutem, organizowanego:

a/ na obszarze administrowanym przez WSzW - do 14 godz.

b/ na obszarze administrowanym przez WKU - do 12 godz.

c/ poza granicą województwa - do 16 godz.

Wymienione czasy liczą się od chwili otrzymania sygnału, zaś od punktu 3 - od chwili otrzymania dokumentów powołania w ramach akcji kurierskiej.

Wojskowa Komenda Uzupełnień /WKU/ jest jednostką sił zbrojnych występującą w strukturze organizacyjnej jako terenowa delegatura WSzW, spełniająca funkcję terenowego organu administrowanego obszaru/w rejon, miasta, dzielnicy/ w zakresie zadań związanych z: administrowaniem rezerwami osobowymi i środkami transportowymi oraz maszynami; zabezpieczeniem mobilizacyjnego rozwinięcia określonych jednostek wojskowych poprzez uzupełnienie stanów osobowych i potrzeb środków transportowych oraz maszyn inżynierskich sił zbrojnych, jednostek zmilitaryzowanych i formacji

samoobrony; zabezpieczeniem wykonania zadań przez jednostki operacyjne i OTK w granicach administrowanego terenu oraz powszechną samoobronę ludności, jak też w zakresie wykonywania innych zadań wynikających z ustawy o powszechnym obowiązku obrony PRL lub z rozkazów ministra obrony narodowej.

Do zadań WKU należy w szczególności:

- opracowanie planu zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia nakazanych jednostek wojskowych;
- prawidłowe według ustalonych dyrektyw, wytycznych i rozkazów uzupełnienie sił zbrojnych stanem osobowym i środkami transportowymi w ilości potrzeb zgłoszonych przez jednostki;
- orientacja w stanie zasobów osobowych i środków transportowych, kształtowaniu się tych zasobów i możliwościach gromadzenia na potrzeby mobilizacyjne;
- opracowanie, wspólnie z organami terenowymi administracji państwowej, planu akcji kurierskiej na administrowanym terenie z uwzględnieniem w nim przede wszystkim systemu powiadamiania /przekazywania sygnałów/ o zarządzeniu mobilizacji, realizacji zadań przez placówki pocztowe i organa MO;
- przygotowanie WKU do działalności i funkcjonowania w ramach zakłóceń spowodowanych oddziaływaniem nieprzyjaciela oraz opracowanie w tym celu skróconej dokumentacji mobilizacyjnej z przeznaczeniem do zdeponowania w czasie pokoju w wyznaczonym zastępczym WKU i utrzymanie tej dokumentacji w stanie uaktualnionym; opracowanie dla celów z tym związanych planów odtwarzania ewidencji;
- stworzenie warunków do przekazania sygnałów o zarządzeniu mobilizacji wszystkich cywilnych zakładów pracy formujących jednostki wojskowe, jak też społecznych zakładów służby zdrowia i instytucji świadczących usługi na rzecz sił zbrojnych;
- zdeponowanie dokumentów powołania w urzędach miejskich i gminach oraz posterunkach MO; posiadanie planu rozplakatowania obwieszeń o zarządzeniu mobilizacji i podawania komunikatów na administrowanym terenie;
- organizowanie szkoleń, zajęć praktycznych, treningów z urzędami miast i gmin oraz zakładami pracy w zakresie powiadamiania, dowozu, wykonywania świadczeń współdziałania w doborze osób na kurierów i posłańców;
- prowadzenie kontroli jednostek organizacyjnych gospodarki narodowej zakładów pracy, służby zdrowia w zakresie przygotowania do realizacji zadań mobilizacyjnych;

- organizowanie szkolenia kadry i pracowników cywilnych w zakresie znajomości i praktycznego wykonywania przewidzianych planem zadań mobilizacyjnych;
- opracowanie dokumentacji oraz stworzenia optymalnych warunków do pracy punktu kierowania mobilizacją /w miarę możliwości stworzenia warunków do wykonywania zadań przy pomocy urządzeń mechanicznych/;
- opracowanie i utrzymanie w gotowości do działania planów małej akcji kurierskiej;
- posiadanie systemu i planu awaryjnego uzupełnienia wojsk przez WKU w okresie mobilizacyjnego rozwijania i przegrupowania;
- organizacyjne ujęcie oraz opracowanie systemu, form i zasad funkcjonowania RPZb, który powinien realizować przede wszystkim zamierzenia związane z bieżącym i kompleksowym uzupełnieniem strat oraz uzupełnieniem jednostek formowanych w czasie wojny;
- określenie systemu i zadań zespołowi kierowania mobilizacją i oficerom kierunkowym oraz oficerom wyznaczonym do dokonywania kontroli stawiennictwa w jednostkach wojskowych;
- zabezpieczenie potrzeb gospodarki narodowej w zakresie jednostek zmilitaryzowanych i OC;
- znajomość zadań mobilizacyjnych ościennych WKU, w których otrzymano zadania przechowywania skróconej dokumentacji mobilizacyjnej; zaplanowanie ewentualnego przejęcia i realizacji tych zadań przy pomocy własnej kadry;
- utrzymywanie kartoteki z dokumentami powołania oraz aktualnego rozliczenia i utrzymywanie danych do akcji kurierskiej urzędów miejskich i gminnych; utrzymanie współpracy i kontaktów z organami ewidencji i kontroli ruchu ludności w celu aktualizowania kartoteki;
- utrzymywanie procentu zabezpieczenia stawiennictwa żołnierzy rezerwy na przydziałach mobilizacyjnych;
- utrzymywanie i zabezpieczenie potrzeb nakładki i awaryjnego uzupełnienia dla jednostek wojskowych;
- przestrzeganie obowiązku kierowania żołnierzy rezerwy do badań na nosicielstwo w wyznaczonych na stanowiskach związane ze służbą żywnościową;
- kierowanie żołnierzy rezerwy będących na przydziałach mobilizacyjnych na ćwiczenia doskonalące i jednodniowe według zapotrzebowań jednostek i planów rocznych;
- posiadanie planów rotacji żołnierzy na przydziałach mobilizacyjnych;

- utrzymywanie planów kształtowania się zasobów i gromadzenia rezerw na potrzeby terytorialnego uzupełnienia oraz opracowanie danych empirycznych koniecznych do prognozowania kształtowania się tych zasobów;

- realizowanie zadań związanych z udzieleniem żołnierzom rezerwy reklamacji z urzędu i grupowej /ewentualnie indywidualnej/ według ustalonych limitów w powiązaniu z potrzebami sił zbrojnych.

Doręczenie dokumentów powołania przez urzędy pocztowo-telekomunikacyjne

Urzędy pocztowo-telekomunikacyjne doręczają dokumenty powołania przekazane im bezpośrednio przez WKU albo terenowe organa administracji państwowej stopnia podstawowego i posterunki MO, jeżeli dokumenty te zostały złożone na przechowanie w urzędach tych organów i posterunkach. Terenowe organa administracji państwowej stopnia podstawowego oraz posterunki Milicji Obywatelskiej otrzymują z WKU zlecenie przekazania dokumentów powołania urzędom pocztowo-telekomunikacyjnym. Dokumenty powołania przekazane do godziny 8.00 danego dnia bezpośrednio urzędom pocztowo-telekomunikacyjnym przez organa WKU, terenowe organa administracji państwowej stopnia podstawowego i posterunki MO winny być doręczone adresatom do ich miejsc zamieszkania lub zatrudnienia w tym samym dniu do godziny 15.00. Urzędy pocztowo-telekomunikacyjne w razie otrzymania telefonicznego zawiadomienia przed godz. 8.00 od organów ww. są obowiązane wstrzymać wysyłanie doręczycieli w teren do czasu przekazania im dokumentów powołania. Dokumenty powołania przekazane po godzinie 8.00 powinny być doręczone w godzinach popołudniowych tego samego dnia, a najpóźniej w ciągu 26 godzin od chwili ich przekazania.

Urzędy pocztowo-telekomunikacyjne rozliczają się z doręczenia dokumentów powołania najpóźniej w ciągu 26 godzin od chwili otrzymania, informując WKU /bezpośrednio lub telefonicznie/ o doręczeniu dokumentów powołania /bez względu na to, który organ przekazał im te dokumenty/. W razie niedoręczenia dokumentu podaje się przyczyny, które to uniemożliwiły.

System powoływania żołnierzy rezerwy oraz pobierania pojazdów samochodowych i maszyn z gospodarki narodowej przedstawia załącznik nr 7.

W razie gdyby aktualna sytuacja społeczno-polityczna w kraju uniemożliwiała lub utrudniała wykorzystanie wyżej omawianego sposobu organizuje się awaryjny system doręczania dokumentów powołania /ASD/. ASD-wspólny dla wszystkich jednostek mobilizujących w garnizonie - organizują w porozumieniu z WSzW dowódcy garnizonów. Decyzję o uruchomieniu ASD podej-

muje właściwy szef WSzW stosownie do aktualnej sytuacji społeczno-politycznej na administrowanym przez niego terenie.

Na kurierów ASD wyznacza się żołnierzy służby zasadniczej i pracowników cywilnych wojska, w tym również z jednostek nie rozwijających się mobilizacyjnie.

ASD może działać na korzyść jednostek danego garnizonu w ramach macierzystego WKU, jak też na korzyść jednostek spoza garnizonu i z terenu sąsiedniej WKU. W wypadku jednoczesnego powołania uzupełnienia do wszystkich jednostek rozwijanych mobilizacyjnie, co spowoduje obciążenie przekraczające wydajność systemu, stosuje się wielokrotne jego użycie, powołując w pierwszej kolejności uzupełnienie jednostek do wojsk operacyjnych o najkrótszych terminach mobilizacji, o ile w zarządzeniu mobilizacji nie będzie wskazana kolejność uzupełniania poszczególnych jednostek. Trasy przejazdów kurierów oraz wymagane dla nich dokumenty określają wojskowi komendanci uzupełnień w porozumieniu z dowódcami garnizonów. Akcja kurierska opiera się w zasadzie na obowiązujących planach akcji postanowionej przez urzędy gmin i miast z uwagi na układ dokumentów powołania w WKU.

IV. PLANOWANIE MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA ODDZIAŁU ORAZ FORMA I TREŚĆ PODSTAWOWYCH DOKUMENTÓW PLANU OWSGB

1. Ogólne zasady planowania mobilizacyjnego rozwinięcia oddziału

Planowanie w zakresie realizacji przedsięwzięć mobilizacyjnych w ramach osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej stanowi część składową planowania operacyjnego, które ma na celu ustalenie sposobów oraz określenie sił i środków niezbędnych do realizacji planów operacyjnych w ścisłym powiązaniu z aktualnie przyjętymi założeniami mobilizacyjnego rozwinięcia wojsk. Uwzględniając zadania i możliwość ich realizacji, ustala ono optymalny system OWSGB oraz określa formy i sposoby działania w tym systemie poszczególnych sztabów i jednostek wojskowych. Zakres planowanych przedsięwzięć mobilizacyjnych na szczeblu oddziału zależy przede wszystkim od zadań mobilizacyjnych oraz charakteru i stopnia ukończenia tych oddziałów w czasie pokoju. W oddziałach rozwiniętych oraz o niepełnych stanach osobowych i tych, które nie posiadają dodatkowych zadań mobilizacyjnych, zakres przedsięwzięć związanych z planowaniem mobilizacyjnym jest niewielki. Natomiast w pozostałych oddziałach, a szczególnie skadrowanych i formowanych od nowa oraz o dużych zadaniach mobilizacyjnych, planowanie mobilizacyjne obejmuje szeroki i różnorodny zakres przedsięwzięć.

Planowanie procesu OWSGB, a w tym i przedsięwzięć mobilizacyjnych rozpoczyna się od otrzymania zadania i - biorąc pod uwagę stale zachodzące zmiany zarówno w dokumentach planu, jak i w zasadach działania - ma charakter ciągły. Podstawą organizacji i planowania przedsięwzięć mobilizacyjnych w ramach OWSGB są:

- wyciąg z zestawienia zadań mobilizacyjnych;
- miejsce prowadzenia mobilizacji i terminy jej zakończenia;
- stopień ukompletowania jednostki i jej struktura organizacyjna w czasie pokoju;
- stan ilościowy i jakościowy zasobów rezerw osobowych i środków materiałowych oraz ich rozmieszczenie;
- możliwości wykorzystania własnych sił i środków oraz pracowników cywilnych, a także MRA oraz świadczeń osobistych i rzeczowych do realizacji zadań mobilizacyjnych.

Do głównych problemów, które w toku planowania przedsięwzięć osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej powinny być rozstrzygnięte na wszystkich szczeblach dowodzenia, należy zaliczyć:

- organizację alarmowania, ostrzegania i powiadamiania;
- pracę partyjno-polityczną w okresie mobilizacji;
- organizację sprawnego i szybkiego opuszczenia miejsc stałej dyslokacji oraz zajęcie wyznaczonych rejonów w określonym czasie;
- organizację zabezpieczenia osiągnięcia kolejnych stanów gotowości bojowej i mobilizacyjnego uzupełnienia;
- organizację dowodzenia i kierowania mobilizacyjnym rozwinięciem;
- określenie sposobu postępowania z obiektami, urządzeniami oraz nadwyżkami osobowymi i materiałowymi pozostawionymi w miejscu stałej dyslokacji;
- organizację materiałowo-technicznego i finansowego zabezpieczenia mobilizacji;
- określenie wielkości oraz sposobu wykorzystania świadczeń osobistych i rzeczowych;
- opracowanie jednolitych dokumentów planu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej.

2. Metodologia pracy dowódcy i sztabu oddziału podczas opracowania planu OWSGB

Opracowanie właściwego planu i określenie zakresu przedsięwzięć oraz sposobu ich realizacji jest jednym z zasadniczych zadań dowódcy i sztabu oddziału. Główną postacią w sztabie oddziału jest dowódca, który odpo-

wiada nie tylko za terminowe i realne opracowanie planu, ale i za jego praktyczną realizację oraz udzielenie wyczerpujących wytycznych sztabowi w zakresie jego opracowania. Dowódca musi więc posiadać głęboką wiedzę z zakresu problematyki mobilizacyjnej oraz osobiście i aktywnie uczestniczyć w opracowaniu dokumentów planu. Od dużej bowiem wiedzy i stopnia zaangażowania dowódcy w procesie planowania zależy w dużej mierze realność i przydatność planu. Organizatorem natomiast i jednocześnie koordynatorem działań nad wypracowaniem poszczególnych dokumentów jest szef sztabu oddziału; odpowiada on za informowanie dowódcy na bieżąco o zachodzących zmianach oraz za opracowywanie nowych koncepcji i propozycji w zakresie realizacji zadań mobilizacyjnych. Ponadto w opracowywaniu planu uczestniczą oficerowie sztabu i pododdziałów. Oficerem, który bezpośrednio odpowiada za wykonywanie na bieżąco prac mobilizacyjnych, jest starszy oficer sztabu ds. mobilizacyjnych.

Z powyższego wynika, że w opracowaniu planu osiągania wyższych stanów gotowości bojowej uczestniczy wielu ludzi zajmujących różne stanowiska służbowe w pułku. Oczywiście udział tych ludzi w planowaniu jest różnicowany. Jedni mogą wykonywać poszczególne części /rozdziały/ planu, inni natomiast tylko załączniki w zakresie ich dotyczącym.

Niezależnie jednak od zakresu wykonywanych prac wyznaczonych do opracowania planu zespół ludzi musi być należycie przygotowany w zakresie pełnej znajomości obowiązujących aktualnie zasad i ustaleń dyrektywnych, dotyczących zagadnień OWSGB i mobilizacji. Dlatego też okres właściwego planowania powinien być poprzedzony okresem przygotowawczym, w czasie którego głównym zadaniem powinno być zapoznanie całego zespołu uczestniczącego w procesie planowania z tą problematyką. Formy takiego zapoznania w zależności od stopnia przygotowania kadry oraz czasu, w jakim plan powinien być opracowany, mogą być różne. Może to być indywidualne studiowanie dokumentów a następnie sprawdzenie metodą seminaryjną ich znajomości oraz wyjaśnienie niezrozumiałych zagadnień. Może to być również zrealizowane w formie zorganizowanego szkolenia, a następnie indywidualnego studiowania zakończonego sprawdzianem.

Okres natomiast właściwego planowania powinien obejmować następujący schemat działania:

1948

1. ANALIZA ZADANIA:

Prowadzi się ją bezpośrednio po otrzymaniu zadania od przełożonego. Analizę prowadzi dowódca osobiście lub z udziałem swoich służbowych zastępców. Powinien w niej uwzględnić:

- otrzymane zadanie i czas jego wykonania;
- liczbę jednostek przewidzianych do zmobilizowania;
- możliwości wykonania postawionych zadań posiadanymi siłami i środkami w nakazanym czasie;
- rozmieszczenie rejonów alarmowych i ich wpływ na sposób oraz czas i formę planowania mobilizacyjnego;
- formę i sposób opracowania dokumentów planu, terminy i kolejność ich opracowania oraz ustalenia wykonawców;
- formy i zakres współpracy z WKU, WSZW i organami terenowej administracji państwowej;
- wnioski z przeprowadzonej analizy.

2. KALKULACJA CZASU:

Prowadzi ją dowódca osobiście lub z udziałem szefa sztabu, uwzględniając następujące zagadnienia:

- czas otrzymania zadania;
- termin zatwierdzenia planu;
- czas na opracowanie planu;
- termin wprowadzenia planu w życie;
- czas między zatwierdzeniem a wprowadzeniem planu do działalności praktycznej.

Tak przeprowadzona kalkulacja umożliwia dowódcy określenie czasu rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych przedsięwzięć. Jest to konieczne podczas stawiania wytycznych. Szczegółowego rozliczenia czasu przeznaczanego na opracowanie dokumentów planu dokonuje szef sztabu po otrzymaniu wytycznych od dowódcy.

3. ZAMIAR:

Wypracowując zamiar, każdy dowódca oprócz wniosków z analizy zadania posiadanych sił i środków oraz terminu osiągnięcia pełnej gotowości bojowej powinien uwzględnić sposób realizacji poszczególnych przedsięwzięć, w tym również w warunkach zakłóceń spowodowanych oddziaływaniem przeciwnika. Ponadto uwzględnić należy:

- zadanie /zadania/ mobilizacyjne oraz sposób jego /ich/ realizacji z uwzględnieniem poszczególnych stanów gotowości bojowej oraz miejsca prowadzenia mobilizacji;

- zadania bojowe/gdy takie otrzyma w czasie OWSGB/.
- zakres oraz sposób rozwinięcia bazy mobilizacyjnej, a w tym organizację kierowania;
- sposób wykorzystania świadczeń osobistych i rzeczowych;
- sposób współdziałania z WKU i WSzW oraz terenowymi organami administracji państwowej w zakresie przyjęcia potrzeb mobilizacyjnych;
- zabezpieczenie procesu mobilizacyjnego rozwinięcia;
- terminy i formę opracowania dokumentów planu.

Po sprecyzowaniu zamiaru dowódca określa zakres oraz rodzaj i wykonawców poszczególnych przedsięwzięć, które powinny być zrealizowane w czasie opracowywania planu OWSGB, a następnie na odprawie z udziałem wyznaczonej kadry zapoznaje ją z zamiarem oraz wydaje wytyczne.

4. WYTYCZNE *dotyczy sposobu poszerzenia mobilizacyjnego*

Wytyczne w zależności od stopnia przygotowania sztabu jak również tej kadry, która doraźnie uczestniczyć będzie w planowaniu, mogą być bardziej lub mniej szczegółowe i stawiane bezpośrednio poszczególnym osobom funkcyjnym lub tylko zastępcom i dowódcom oraz szefom służb bezpośrednio podległym dowódcy i powinny obejmować:

- rodzaj i zakres przedsięwzięć wymagających szczegółowego rozpracowania;
- formę oraz sposób i treść poszczególnych dokumentów;
- organizację przyjęcia potrzeb mobilizacyjnych oraz liczbę organizowanych pododdziałowych punktów przyjęcia i wyposażenia, jak również odpowiedzialnych za ich organizację;
- zakres wykorzystania świadczeń rzeczowych i osobistych, w tym również pomieszczeń gospodarczych w rejonach alarmowych;
- ustalenie form i zakresu współpracy z terenowymi organami administracji wojskowej i państwowej;
- wyznaczenie odpowiedzialnych za wykonanie poszczególnych dokumentów;
- określenie terminów zakończenia realizacji przedsięwzięć związanych z opracowaniem planu.

Po ogłoszeniu przez dowódcę zamiaru i wydaniu wytycznych sztab przystępuje do opracowania planu OWSGB.

5. OCENA WARUNKÓW MOBILIZACYJNEGO ROZWINIECIA

Prowadzi się ją równocześnie z wypracowywaniem poszczególnych dokumentów planu. W ocenie tej w zależności od przyjętej metody pracy mogą uczestniczyć zarówno przedstawiciele poszczególnych komórek sztabu, jak i pododdziałów w celu przedstawienia swoich możliwości oraz sposobów rozpatrywanych problemów. Treścią oceny warunków mobilizacyjnego rozwinięcia

powinny być:

- zadania mobilizacyjne jednostki wojskowej;
- ocena zagrożenia oraz wnioski dotyczące przeciwdziałania przewidywanym zakłóceniom;
- ocena możliwości wykonania przedsięwzięć mobilizacyjnych z poszczególnych stanów i w nakazanym czasie oraz określenie potrzeb w tym zakresie /MRA i świadczenia osobiste i rzeczowe/;
- określenie potrzeb w zakresie liczby PPW oraz ustalenie ich organizatorów;
- ocena możliwości zabezpieczenia bojowego procesu osiągnięcia WSGB;
- ocena możliwości rozmieszczenia jednostki w przydzielonych rejonach alarmowych oraz wykorzystania zabudowań i budynków mieszkalnych na potrzeby rozwinięcia bazy mobilizacyjnej i zakwaterowania wojsk;
- ocena możliwości terytorialnego uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych jednostki i jego wpływ na termin zakończenia mobilizacji;
- możliwości oraz zakres współpracy z terenowymi organami administracji państwowej;
- możliwości materiałowo-technicznego zabezpieczenia procesu mobilizacyjnego rozwijania;
- sposób oraz termin przekazania obiektu koszarowego i nadwyżek materiałów.
- Końcowym rezultatem realizacji przedsięwzięć zawartych w przedstawionym powyżej schemacie działania powinny być konkretne ustalenia dotyczące sposobów realizacji poszczególnych przedsięwzięć mobilizacyjnych, ujętych w odpowiednich dokumentach wchodzących w skład planu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej oddziału i zapoznanie z nimi całego stanu osobowego.

3. Forma i treść podstawowych dokumentów planu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej

Określone i ustalone - w toku przeprowadzonej oceny warunków mobilizacyjnego rozwinięcia - czynności znajdują swoje odbicie w poszczególnych dokumentach składających się na plan osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej. Opracowane dokumenty zarówno pod względem treści, jak i formy powinny uwzględniać specyfikę danej jednostki, na potrzeby której zostały opracowane, i zapewniać swobodne posługiwanie się nimi podczas praktycznej realizacji.

Na szczeblu oddziału opracowuje się plan osiągnięcia wyższych stanów

gotowości bojowej, w którym ujmuje się przedsięwzięcia dotyczące osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej, jak również przedsięwzięcia mobilizacyjne.

Treścią podstawowych dokumentów planu na szczeblu oddziału powinny być:

A. W części graficznej: / *Wszystkie części* /

1. Mapa w skali 1:50 000, na której nanosi się:
 - a/ w miejsce stałej dyslokacji jednostki;
 - b/ zapasowe rejony alarmowe jednostki, a w tym rozmieszczenie pododdziałów, PD, PKI, PRT i PPZb;
 - c/ posterunki regulacji ruchu;
 - d/ drogi marszu do zapasowych rejonów alarmowych;
 - e/ ubezpieczenie bojowe zajmowanego rejonu;
 - f/ schemat ugrupowania marszowego.
2. Organizacja wyprowadzenia dowództwa i pododdziałów do zapasowego rejonu alarmowego wykonana na planie miasta lub szkicu naklejonym na mapę, na którym nanosi się:
 - a/ rozmieszczenie dowództwa i pododdziałów w miejscu stałej dyslokacji;
 - b/ rozmieszczenie dowództwa i pododdziałów na punktach zbiórek;
 - c/ bramy wyjazdu z miejsca stałej dyslokacji;
 - d/ wewnętrzne posterunki regulacji ruchu;
 - e/ miejsce pracy zespołu kierowania mobilizacyjnym rozwinięciem jednostki.
3. Odrębna mapa w skali 1:50 000 z naniesionym zasadniczym rejonem alarmowym.
4. Koncepcja mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki/załącznik nr 9/ wykonana na oddzielnym schemacie, w której należy przedstawić:
 - a/ zasadnicze zadania mobilizacyjne składające się na pełne rozwinięcie lub ukończenie jednostki mobilizującej i innych jednostek mobilizowanych z uwzględnieniem poszczególnych stanów gotowości bojowej;
 - b/ bazę, w oparciu o którą poszczególne jednostki będą formowane;
 - c/ tabele ilustrujące etat wojenny i pokojowy, MRA oraz potrzeby mobilizacyjne każdej jednostki.

— EKMRJ

B. W części opisowej planu:

- I. Ogólna charakterystyka stanów gotowości bojowej, którą wpisuje się na podstawie wytycznych przełożonego
- II. Organizacja wewnętrznego alarmowania z podziałem na:
 - a/ kadrę zawodową;
 - b/ pododdziały według ustalonego systemu alarmowego,
- III. Sygnały alarmowania i ostrzegania.
- IV. Organizacja mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki, w której uwzględnia się:
 1. Przewidywane zagrożenie garnizonu oraz jego krótką charakterystykę. Prognozowane skutki i wpływ oddziaływania nieprzyjaciela na organizację i przebieg mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki. Zadania wynikające z prognozowanej oceny oraz wnioski dotyczące przeciwdziałania przewidywanym zakłóceniom w planowym przebiegu mobilizacji.
 2. Zadania mobilizacyjne:
 - a/ przeformować według etatu czasu wojennego / według wzoru jak załącznik nr 10/
 - b/ sformować od nowa /według wzoru jak w punkcie a/.
 - c/ zabezpieczyć mobilizacyjne rozwinięcie pod względem materiałowo-technicznym i kwatermistrzowskim /według wzoru jak załącznik nr 11/.

Ponadto w punkcie tym należy ująć charakterystykę jednostki mobilizującej podając:

- liczbę powoływanych żołnierzy rezerwy i pobieranych środków transportowych oraz maszyn inżynierskich z gospodarki narodowej;
- wielkość wydzielanych lub otrzymywanych załączków;
- depozyty materiałowe /w tonach/ oraz miejsce ich składowania i niezbędną ilość środków do przewozu w jednym rejsie;
- czas trwania przewozów.

W odniesieniu do jednostek mobilizowanych: dotyczy to sposobu ich mobilizacji, czasu i miejsca oraz liczby powoływanych żołnierzy rezerwy, środków transportowych i maszyn.

3. Elementy bazy mobilizacyjnej dla mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych /według wzoru jak załącznik nr 12/, a ponadto:

- przeznaczenie, skład i sposób powołania MRA;

- przeznaczenie, skład i sposób powołania świadczeń osobistych i rzeczowych;
- sposób wykorzystania stanu osobowego czasu pokojowego jednostki, w tym także pracowników cywilnych do realizacji zadań mobilizacyjnych;
- przedsięwzięcia mobilizacyjne realizowane w poszczególnych stanach gotowości bojowej.

4. Sposób uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych w jednostce żołnierzami rezerwy, a w tym:

- uzupełnienie wakujących stanowisk według etatu czasu pokojowego;
- powołanie MRA dla jednostek mobilizujących i jednostek mobilizowanych;
- uruchomienie MAK przez jednostkę dla powołania MRA lub zasadniczego uzupełnienia, jeżeli takie przedsięwzięcie jest przewidywane;
- wykorzystanie żołnierzy powołanych w ramach procentu zabezpieczenia stawiennictwa.

5. Kierowanie procesem mobilizacyjnego rozwinięcia, w którym należy uwzględnić:

- skład zespołu kierowania mobilizacyjnym rozwinięciem i miejsce jego działania;
- zadania zespołu w poszczególnych stanach gotowości bojowej.

6. Współdziałanie jednostki z organami wojskowymi i cywilnymi w realizacji zadań mobilizacyjnych według poszczególnych stanów gotowości bojowej, uwzględniając:

- terenowe organa administracji wojskowej;
- komendę garnizonu;
- wojskową służbę wewnętrzną;
- milicję obywatelską;
- organizacje polityczne i społeczne;
- określone zakłady gospodarki uspołecznionej.

Dokument ten opracowuje się według wzoru jak załącznik nr 13.

7. Zestawienie zbiorcze potrzeb mobilizacyjnych i sposobu powołania MRA. Opracowuje się oddzielnie za każdą jednostkę mobilizującą według zagadnień określonych w załączniku nr 14.

8. Skład sił i środków wydzielonych do zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek nowo formowanych przez jednostkę mobilizującą według załącznika nr 15.

9. Wykorzystanie świadczeń osobistych i rzeczowych oraz organizację przyjęcia środków transportowych i maszyn zgodnie z załącznikiem nr 16.
10. Pracę partyjno-polityczną w zakresie zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki.
11. Inne dokumenty, takie jak:
 - Rozdzielnik przydziału znaków i kart tożsamości oraz opasek Czerwonego Krzyża według wzoru jak załącznik nr 17.
 - Rozdzielnik szablonów do oznakowania pojazdów mechanicznych na czas "W" dla pododdziałów zgodnie z wzorem jak załącznik nr 18.
- V. Harmonogram przedsięwzięć realizowanych w ramach osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej /załącznik nr 19/
- VI. Tabela norm czasowych osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej /załącznik nr 20/.
- VII. Ogólny podział sił i środków do wykonania zadań /załącznik nr 21/
- VIII. Organizacja dowodzenia:
 - podczas opuszczania miejsca stałej dyslokacji;
 - w czasie przegrupowania do rejonu alarmowego;
 - w rejonie alarmowym.
- IX. Organizacja regulacji ruchu /załącznik nr 22/
- X. Organizacja zabezpieczenia bojowego procesu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej /załącznik nr 23/.
- XI. Normy i urzutowanie podstawowych zapasów amunicji i środków materiałowych /załącznik 24/.
- XII. Plan ewakuacji materiałów.
- XIII. Plan pobierania sprzętu i materiałów przechowywanych poza jednostką
- XIV. Dokumenty łączności:
 1. Schemat łączności radioliniowej i przewodowej opracowany na mapie w skali stosowanej na danym szczeblu dowodzenia.
 2. Tabela kryptonimów i adresów radiowych oraz sygnałów rozpoznawczych osób funkcyjnych.
 3. Wykaz łączny telekomunikacyjnych zestawionych przez resort łączności.

4. Schemat łączności radiowej
5. Tabela danych dla sieci radiowej
6. Tabela danych radioliniowych
7. Plan wymiany przesyłek pocztowych WSP
8. Rozliczenie sił i środków łączności.

Powyższe dokumenty łączności opracowuje się w formie oddzielnego wzoru stanowiącego załącznik do planu OWSGB w oparciu o "Wzory dokumentów łączności szczebli taktycznych "/Sygn. łączn. 716/78/.

XV. Terminy składania meldunków

Ponadto w planie OWSGB powinna być ujęta organizacja awaryjnego systemu doręczania dokumentów powołania, która powinna obejmować:

- mapę lub plan miasta z naniesionymi trasami działania kurierów, numerami dróg oraz liczbą kilometrów;
- rozliczanie sił i środków niezbędnych do realizacji systemu;
- kalkulację czasu doręczenia dokumentów;
- organizację współdziałania z terenowymi władzami państwowymi, politycznymi, organizacjami paramilitarnymi w zakresie zabezpieczenia akcji.

Przedstawione powyżej dokumenty oraz ich forma i treść powinny zapewniać:

- wyraźne określenie celu planowanych przedsięwzięć zgodnie z otrzymanymi zadaniami oraz posiadanymi siłami i środkami do ich realizacji;
- objęcie całokształtu problematyki mobilizacyjnej na szczeblu oddziału z wyraźnym określeniem kolejności realizacji poszczególnych przedsięwzięć w toku mobilizacji;
- pełną zgodność realizowanych przedsięwzięć w ramach realizowanego planu, jak i z planami szczebli nadrzędnych, podległych i współdziałających ;
- sprawne i szybkie przeprowadzenie mobilizacji w każdych warunkach w zależności od rozwoju sytuacji polityczno-militarnej, w wypadku zarządzenia mobilizacji skrytej lub jawnej przed lub po wybuchu konfliktu zbrojnego;
- możliwości łatwego sprawdzenia zarówno całego planu, jak i poszczególnych jego dokumentów;
- komunikatywność poszczególnych dokumentów, która by umożliwiła zarówno autorom, jak i innym oficerom swobodne posługiwanie się nimi;
- łatwość posługiwania się nimi w toku mobilizacyjnego rozwinięcia.

ZAKOŃCZENIE

Przedstawione niniejszym opracowanie problemu stanowi zaledwie część zagadnień dotyczących mobilizacyjnego rozwinięcia oddziału w ramach osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej. Wystarcza to jednak w zupełności do stwierdzenia złożoności tego problemu, wymagającego dla właściwej i zgodnej z ustaleniami dyrektywnymi jego realizacji - wykonania przez oddziały wielu przedsięwzięć organizacyjnych planistycznych i szkoleniowych. Należy pamiętać również i o tym, że jakość wykonania wspomnianych powyżej przedsięwzięć zależy od stopnia przygotowania stanów osobowych jednostek wojskowych do ich realizacji oraz realności opracowań i planów.

Oznacza to konieczność ciągłego doskonalenia systemu mobilizacyjnego rozwinięcia poprzez szkolenie i sprawdzanie w praktycznej działalności przyjętych w planach założeń.

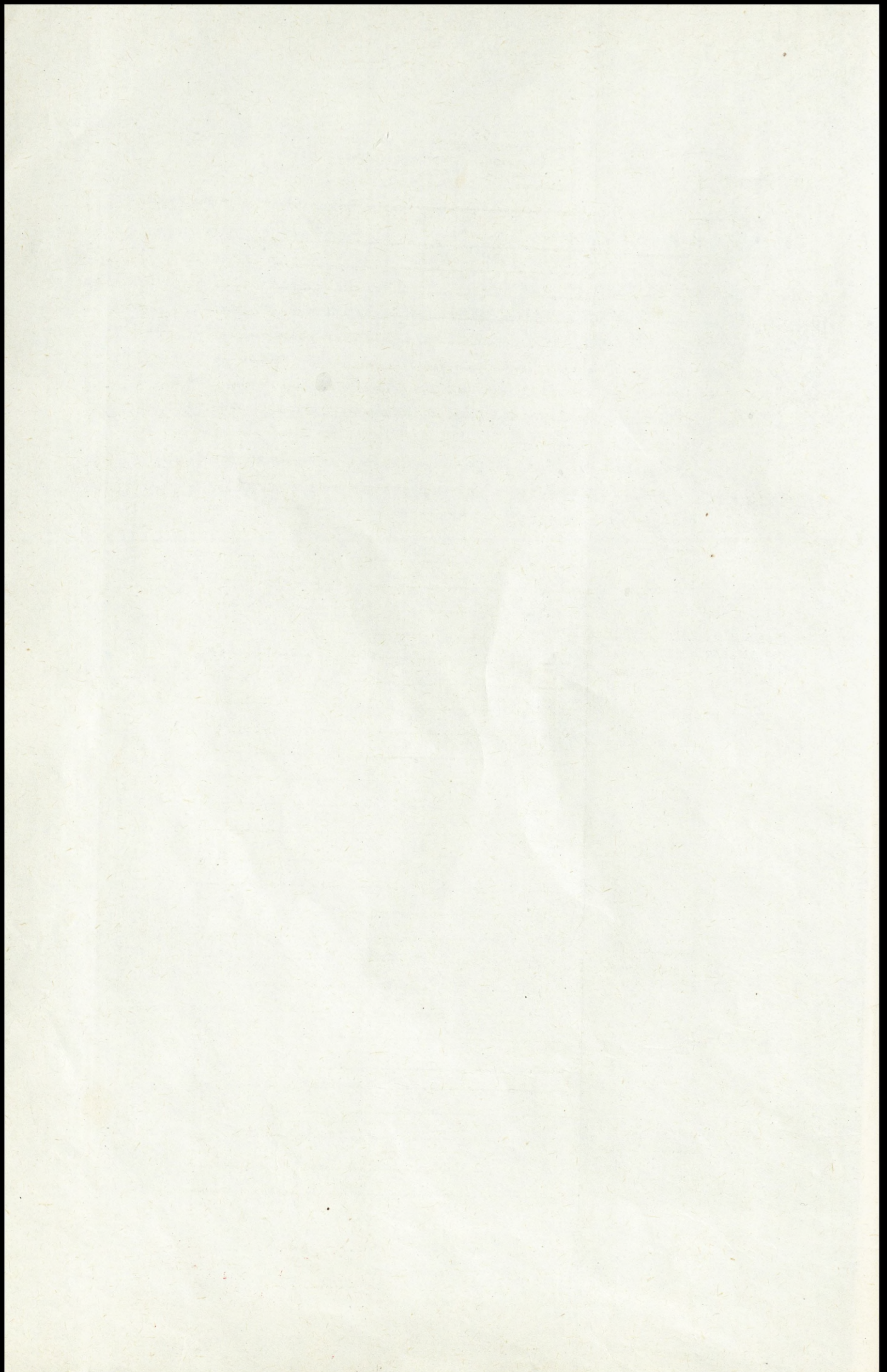
Wydrukowano w 50 egz.

Egz.Nr 1-50 Bibl.Nauk OZS.

Wyk. płk Lipowski

Druk A.W.

Druk ASG WP nr 0267/01048/WW

Z E N S T A W I E N I E

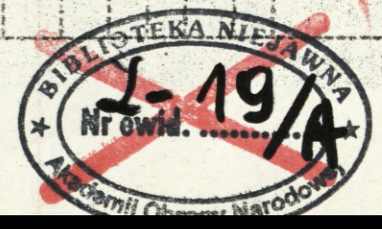
MOŻLIWOŚCI ORAZ POTRZEB SKADROWANEGO PULKU ZMECHANIZOWANEGO DO WYKONANIA ZADAŃ DOTYCZĄCYCH
OWSOB

Załącznik nr 1

Nr UR MOB	Pododdziały	Stan ewid. czasu pp	Wykazególnie- nie	Zespół kier. Mob. rozn. JW /ZEMH/	Podrzednie punkty zbiórek /PPZb/	Punkty kontrolno- informacyjne /PKI/	Punkt przyje- cia i rozdzie- ła transportu /PRZ/	Pododdz. punk- ty wyposaże- nia /PPX/	Obsada stan- dowdz. oraz kier. sech. oper. łączn. inne 2000.	Grupy załad. i ewakuacji zaparów.	Elementy zolez- poj. /si.warty itp./	Razem: potrzeby pułku	Uwagi
	U-ctno, sztab, sze- rowie rozn. wojsk i służb, k. łącz. k. rosp.		Sily JW MRA Swiadczenia Razem										
	kasp pl. chm		Sily JW MRA Swiadczenia Razem										
	1 batalion		Sily JW MRA Swiadczenia Razem										
	2 batalion		Sily JW MRA Swiadczenia Razem										
	3 batalion		Sily JW MRA Swiadczenia Razem										
	batalion czoigów		Sily JW MRA Swiadczenia Razem										
	bat. art. hb 122 bat. art. ppanc pl. art. plot.		Sily JW MRA Swiadczenia Razem										
	Kwatermistrzostwo k. zabezpieczenia		Sily JW MRA Swiadczenia Razem										
	taba oborych		Sily JW MRA Swiadczenia Razem										
	001100		Sily JW Swiadczenia Swiadczenia Razem										

NA ZABEZPIECZENIE PROCESU MOBILIZACYJNEGO ROZWIŃCENIA SKADROWANEGO PULKU ZMECHANIZOWANEGO ZAPLANOWANO:
 - wykorzystanie z sil i środków jednostki czasu "P" żołnierzy, w tym ofic. pracowników cywilnych ... pojazdów,
 - powołanie w ramach MRA żołnierzy, w tym ofic. z czego ... ofic. pojazdów i sprzętu, oficerów jedn., pojazdów,
 - wyzwanie w ramach świadczeń osobistych i rzeczowych osoby i pojazdów garaż.

RAZEM: OSOBY, POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH.

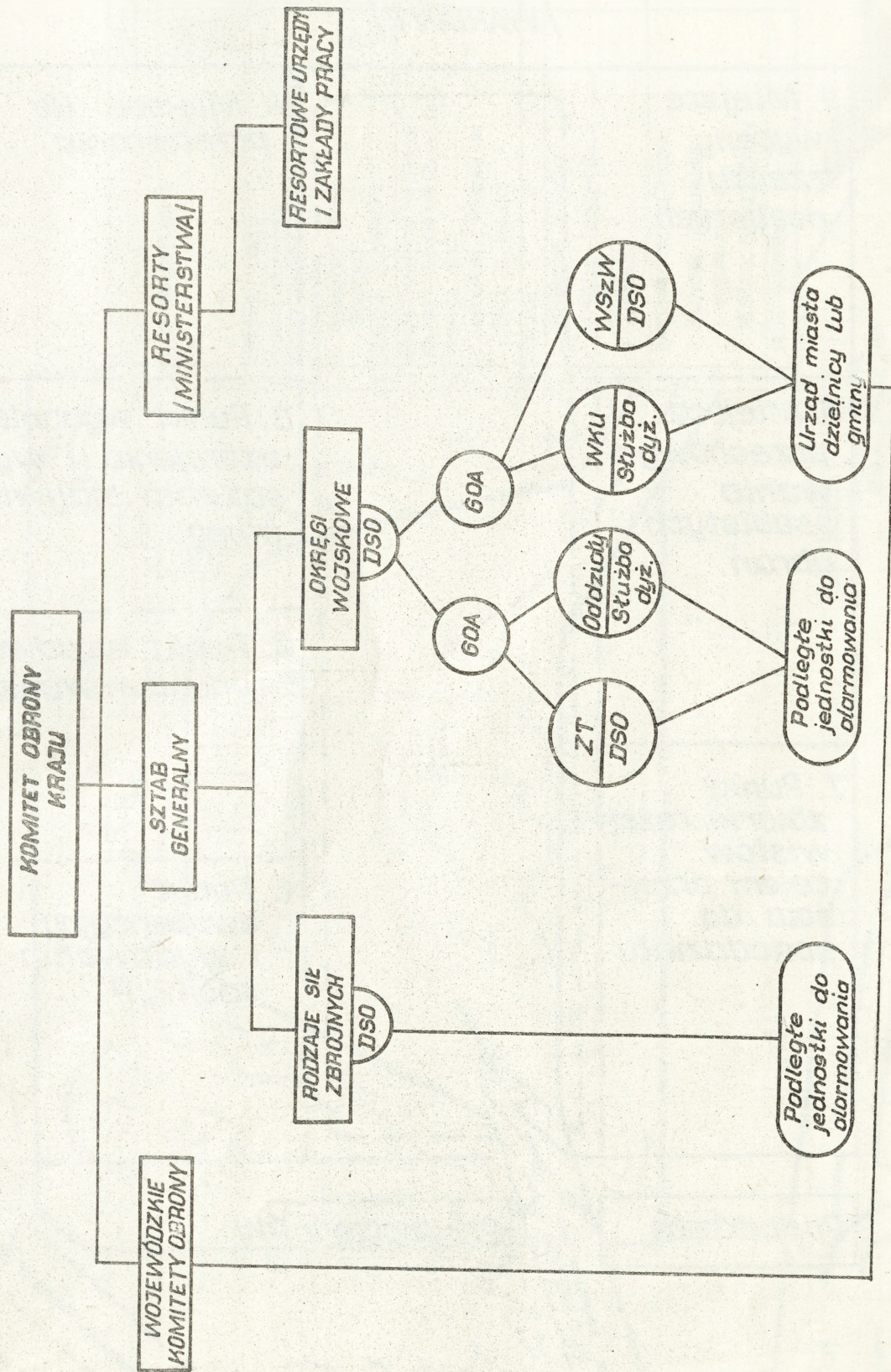
KALKULACJE DOTYCZĄCE WIELKOŚCI I SKŁADU PROCENTU ZEBEZPIECZENIA STAWIENICTWA ŻOŁNIERZY REZERWY POMIYLIWANTCH NA UZUPELNIENIE ETATOWYCH POTRZEB MOBILIZACYJNYCH SKŁADOWANEGO PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO

ZALACZNIK NR 2

STANOWISKA WYSTĘPUJĄCE POJEDYŃCZO				STANOWISKA WYSTĘPUJĄCE W ILOŚCIACH 2-4 ŻOŁ.				STAN. WYSTĘPUJĄCE W ILOŚCIACH 5 I WIĘCEJ ŻOŁ.						
LP	NAZWA STANOWISKA	NR "SW"	LICZBA STAW. WG ET.	ZAR. STAW.	LP	NAZWA STANOWISKA	NR "SW"	LICZBA STAW. WG ET.	ZAR. STAW.	LP	NAZWA STANOWISKA	NR "SW"	LICZBA STAW. POT. ŻOŁ.	ZABEZP. STAWIEN. POT. ŻOŁ.
1.	Oficer operacyjny	I-3	1	1	1.	Dowódca plutonu rozp.	I-4	2	1	1.	INSTRUKTOR PROPAGANDY	VI-2-VI-3	9	1-2
2.	Oficer tłumacz	XIII-3	1	1	2.	Oficer kontrwywiadu	XVI-1	2	-	2.	TECHNIK POWIĄZ. MECHANICZNYCH	XIV-3	6	1-2
3.	Sekretarz komitetu	VI-7	1	1	3.	Zastępca dowód. bcz ds. polit.	VI-2	3	1	3.	DOWÓDCA KOMP. PIECHOT. ZMECH.	I-3	9	1-2
4.	Instruktor Bier. Klubu	VI-19	1	-	4.	Szef sztabu z-ca ds. bcz.	I-3	3	1	4.	DOWÓDCA PLUT. PIECHOTY ZMECH.	I-3	27	3-4
5.	Dowódca plut. plot.	II-12	1	1	5.	Szef łączności	VIII-2	4	1	5.	DOWÓDCA PLUTONU CZOLGÓW	III-3	9	1-2
6.	Szef obrony plot.	I-19	1	1	6.	Dowód. komo. wsparcia	II-4	3	1	6.	STRAZELCY	01-001	747	75-100
7.	Dowódca kompanii rozp.	I-4	1	1	7.	Dowódca plut. moździerzy S2	II-1	3	1	7.	OBŚLUGA C&M	01-002	27	3-4
8.	Dowódca kompanii łączn.	VIII-3a	1	1	8.	Dowód. plut. moździerzy 120mm	II-4	3	1	8.	ZWIADOWCY PIECHOTY	01-003	17	2-4
9.	Dowódca plut. radiowego	VIII-3a	1	1	9.	Dowód. plut. art. ppanc	II-5	3	1	9.	OBŚLUGA MOZDZIERZY S2mm	02-004	36	4-6
10.	Dowódca plut. dowodzenia	VIII-3a	1	1	10.	Dowódca plut. pka	II-14	3	1	10.	OBŚLUGA MOZDZIERZY 120 mm	02-005	45	5-8
11.	Dowódca rem. sprz. łączn.	VIII-6	1	1	11.	Techn. wojsk pancernych	III-6	4	-	11.	OBŚL. DZIAŁ ART. NAZIEMN. do 100	02-006	86	7-10
12.	Dowódca komo. saperów	VII-4	1	1	12.	Dowódca kompanii czołgów	III-3	3	1	12.	OBŚL. DZIAŁ ART. NAZIEMN. 122	02-009	36	4-6
13.	Dowódca plut. saperów	VII-4	1	-	13.	Dowódca plut. dowodzenia	II-3	2	1	13.	OBŚLUGA DZIAŁ 80	02-011	13	2-3
14.	Dowódca plut. inż. drog.	VII-4	1	1	14.	Dowódca plut. ogólnego	II-3	4	1	14.	ZWIADOWCY ART. NAZIEMNEJ	02-012	8	1-2
15.	Dowódca plut. chemicz.	X-2	1	1	15.	Dowódca plut. zapob. zenia	XI-1/XII-1	2	1	15.	KIEROWCY POCODZŁ. ROZPOZN.	03-026	14	2-3
16.	Zca ds. bez ds. polit.	XI-5	1	-	16.	Lekarz	XXII-25	2	1	16.	KIEROWCY SAMOCHELOWI	03-030	219	25-37
17.	Szef sztabu ds. pol.	III-3	1	1	17.	Balmerzyści art. naziemn.	03-019	2	1	17.	OBŚLUGA WARSZTATÓW	03-035	30	3-4
18.	Doc. bat. art. ppanc	II-5	1	1	18.	Obsl. przyrzad. pom. top.	02-021	3	1	18.	MONTERZY KABLI POŁOWYCH	04-047	7	1-2
19.	Doc. plut. art. plot.	II-13	1	1	19.	Motorcycliści	03-032	2	1	19.	OBŚLUGA R/ST KRÓTKOPALOWYCH	04-048	8	1-2
20.	Szef służby czołg.-sam.	III-4	1	1	20.	Załogi czołgów średnich	16-336	4	1	20.	RADIOTELEFONISCI	04-058	87	10-15
21.	Inżynier. techn.-czolg.	III-4	1	-	21.	Obsl. instal. do odkaż. sprz.	19-382	3	1	21.	SAPERZY	13-222	30	4-6
22.	Technik czolgowy	III-4	1	-	22.	Zwiadowcy wojsk inż.	13-231	4	1	22.	OBŚLUGA PKM	15-305	24	3-5
23.	Technik instal. i napraw. uzbr.	XIX-5	1	-	23.	Obsługa spycharek	13-229	2	1	23.	OBŚLUGA DZIAŁ ART. MALOKALIBR.	15-315	9	1-2
24.	Dowódca komp. remontu	III-4	1	1	24.	Sanitariusz dozymetr.	08-130	2	1	24.	ZAL. CZOLG. SR. ORAZ CIAG. I ŁPYCH	16-337	39	5-8
25.	Dowódca plut. rem. pol. gas.	III-6	1	1	25.	Mech. art. naziemn. plot i części.	13-216	3	-	25.	OBŚLUGA MAG. WARSZT. CZOLG. T-34	16-344	13	3-5
26.	Dowódca plut. rem. pol. kol.	XII-3	1	1	26.	Saperzy elektr. i elektromech.	13-223	2	1	26.	CHEMICY ZWIAD. ROZP. SKAZEN	19-386	15	3-5
27.	Dowódca plut. rem. uzbr.	XIX-3	1	1	27.	Obsługa mag. sprz. uzbr. i am.	12-217	2	1	27.	POMOOCNICZY PERSON. SANIT.	08-119	26	3-5
28.	Doc. plut. robót spec.	III-6	1	1	28.	Spec. obróbki metalu	06-111	3	-	28.	PERSON. OBSL. STOL. I KUCHNI	08-122	27	3-5
29.	Szef zap. żywn.	IV-3	1	1	29.	Krawiec	06-124	3	1	29.	PERSONEL SŁUŻB. KWATERMISTRZ.	06-126	9	1-2
30.	Placik	IV-19	1	1	30.	Szewe	06-125	2	1	30.	PISARZE I KRĘSLARZE	21-100	5	-
31.	Dowódca komp. zapob. zenia	XII-1	1	1						31.				
32.	Dowódca komp. adreznaj	XVII-12	1	1						32.				
33.	Technik farmaceuta	XXII-31	2							33.				
34.	Oficer kontrwywiadu	XVI-1	1							34.				
35.	Obsługa central telef.	04-55	1	1						35.				
36.	Obsługa poczty polowej	04-088	1	1										
37.	Balmerzyści Art. Plot.	25-319	1	1										
38.	Obsługa urządzeń prop.	17-355	1	1										
39.	Obsługa mag. i warszt. sprz. ch2m.	19-387	1											
40.	Obsl. mag. i sprzętu MP	06-104	1	1										
SUMA			40	40				84	86					

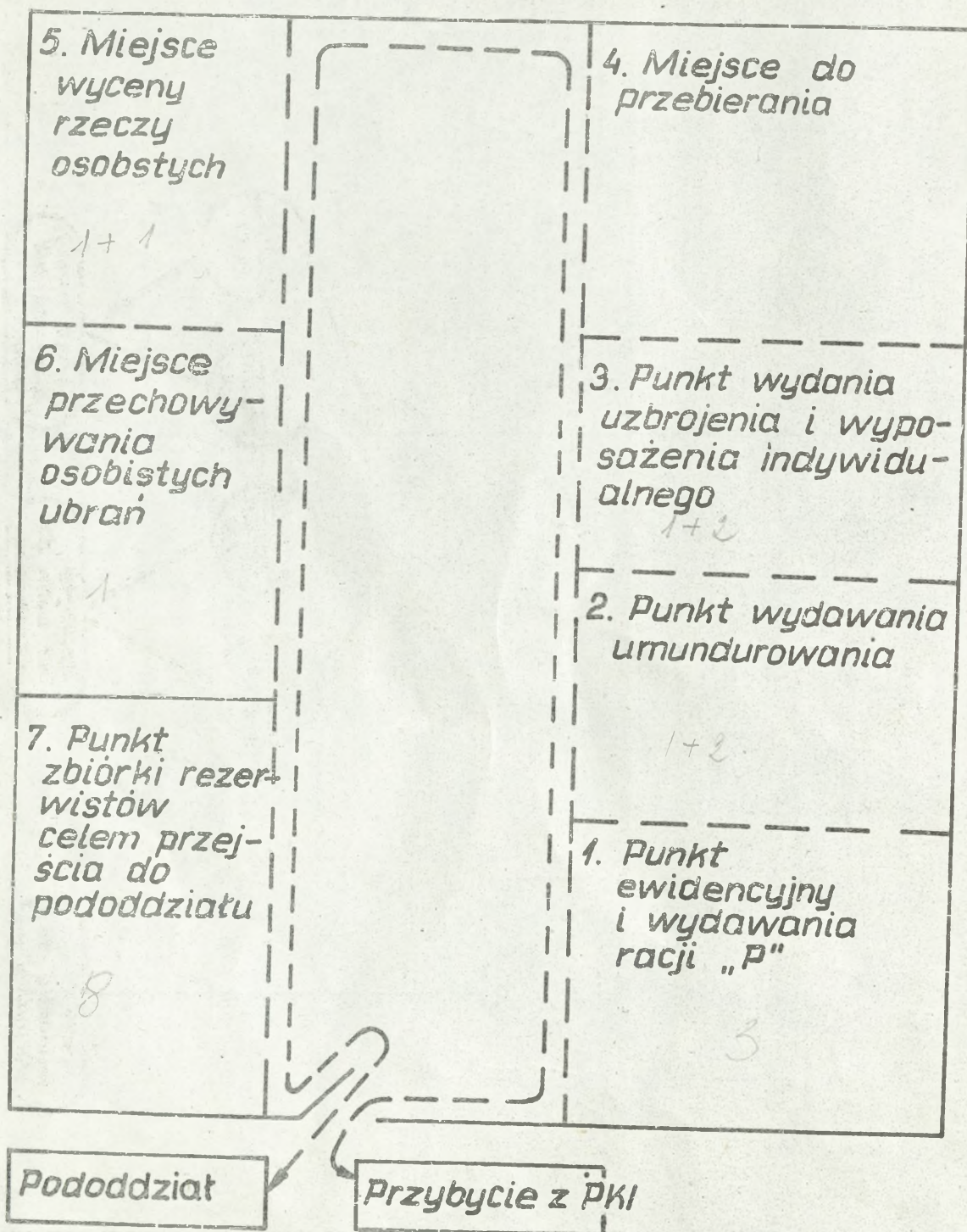
Ugólna etatowa potrzeba mobilizacyjna - 40.80-1678-1730 żołnierzy.
 Procent zabezpieczenia stawienictwa - 30.30.178 - 291 - 234-337 żołnierzy /13-264/

JEDYNY SCHEMAT PRZEKAZANIA I OBIEGU SYGNAŁU

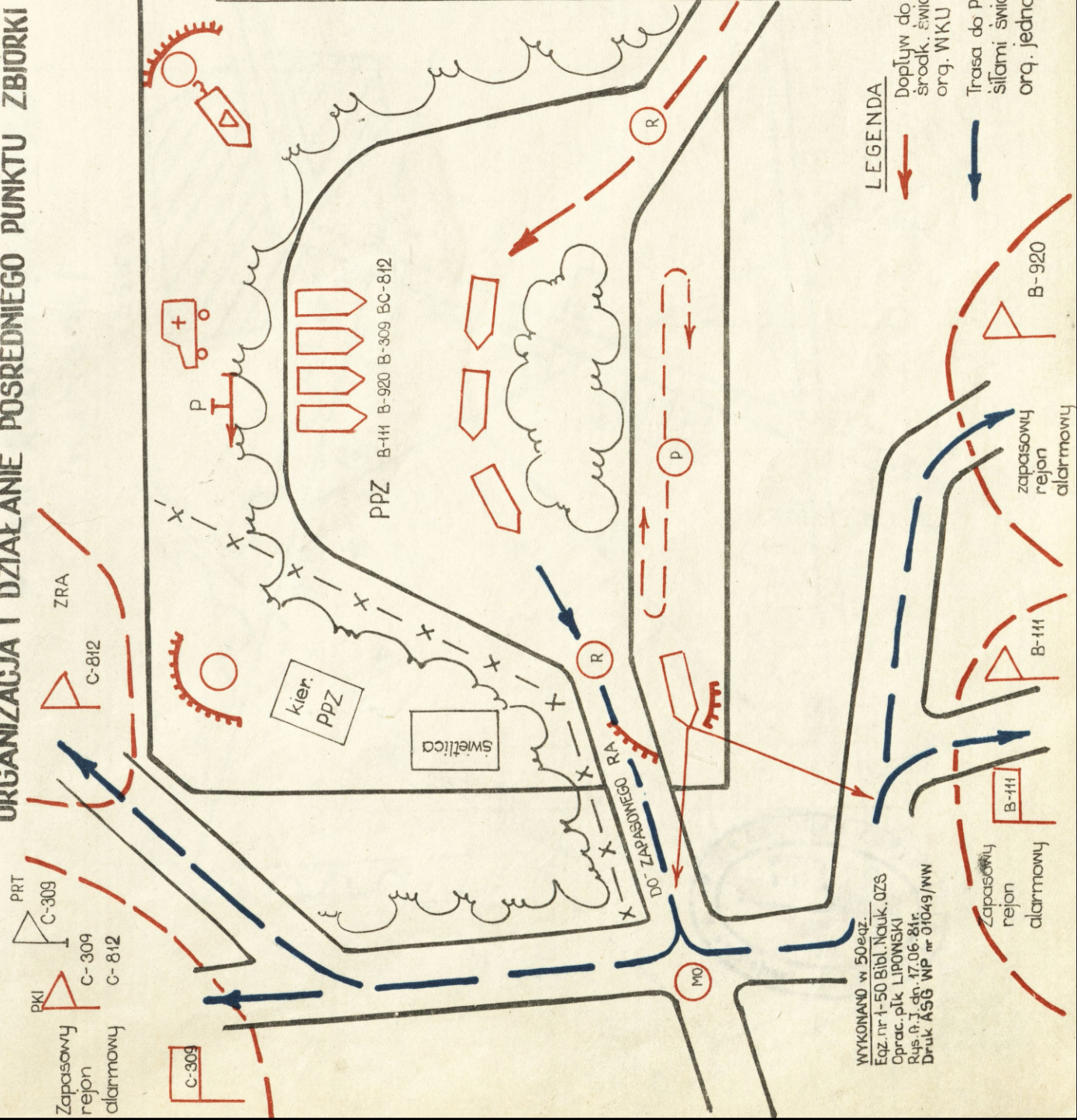
URZĄDZENIE PODODDZIAŁOWEGO PUNKTU WYPOSAŻENIA

/WARIANT/

ORGANIZACJA I DZIAŁANIE POŚREDNIEGO PUNKTU ZBIÓRKI

Załącznik nr 4
TAJNE
 Eqz. nr

LEGENDA
 → Dopływ do PPZ środków świadczeń org. WKU
 → Trasa do PKI, PRT siłami świadczeń org. jednostka

WYKONANO w 50eqz.
 Eqz. nr 1-50 Bibl. Nauk. OZS
 Oprac. plk LIPOWSKI
 Rys. p. Jedn. 17.06.81r.
 Druk ASB WP nr 01049/WW

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE	ŹRÓDŁA POKRYCIA				Razem	Uwagi
		Ze stanu ewidencyjnej jednostki	Powołano w ramach MRA	Gwiadczenia osobiste i rzecz.			
1	KIEROWNIK PUNKTU	1			1		
2	POMOCNIK KIEROWNIKA	1			1		
3	SŁUŻBA INFORMACYJNO - PORZĄDKOWA I OCHRONNA	1	3		1	8	
	- TRANSPORT OPANC.	5			5		
	- ŻOŁNIERZY						
4	OBŚLUGA ŁĄCZNOŚCI		2		2		
5	ŚRODKI TRANSPORT. DO DOWOZU ŻOŁNIERZY REZERWY DO MIEJSC FORMOWANIA JEDN. - SAMOCHODY Z KIEROWCAMI - MOTOCYKL (PILOT)	1		4	4	4	
6	ŁĄCZNOŚĆ		8		8		
7	ZABEZPIECZENIE MEDYCZNE - SAMOCHOD SANITARNY Z KIEROWCĄ - SANITARIUSZ		1	1	1	1	
8	ZABEZPIECZENIE TECHNICZNE - POGOTOWIE TECHNICZNE Z KIEROWCĄ - MECHANIK SAMOCHODOWY		1	1	1	1	
9	PLUG ODŚNEŻNY		2		2		
				1	1	1	

Z WKU CZĘSTOCHOWA
 UZUPEŁNIA STAN OSOBOWY I ŚROD. TRANSP.

TAJNE

Egz. nr.

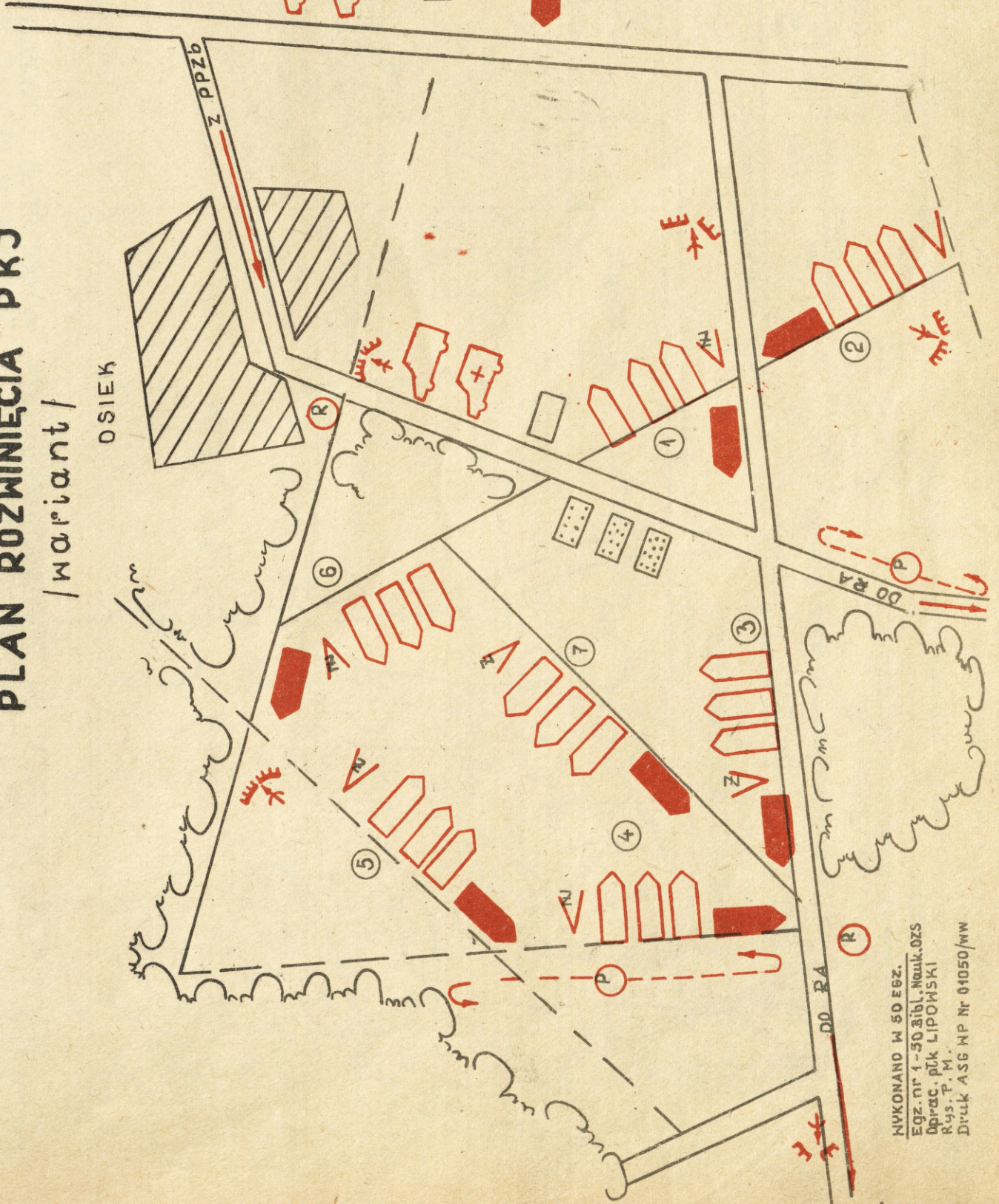
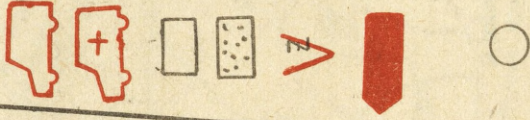
PLAN ROZWINIĘCIA PKJ

/ wariant /

OSIEK

LEGENDA

- komendant PKJ
- lekarz PKJ
- kanał ofic. i chor.
- kanał pdf. i szer.
- punkty żywienia
- samochody do dowozu WRA pododdz.
- pododdziałowe punkty wyposażenia (PPW)

WYKONANO W 50 EGZ.
 Egz. nr 1-50 zbił. Nauk. OZS
 Drukarz. pfc LIPOWSKI
 Ryś. P. M.
 Druk ASG HP Nr 01050/mw

Секрет
ЛВОС

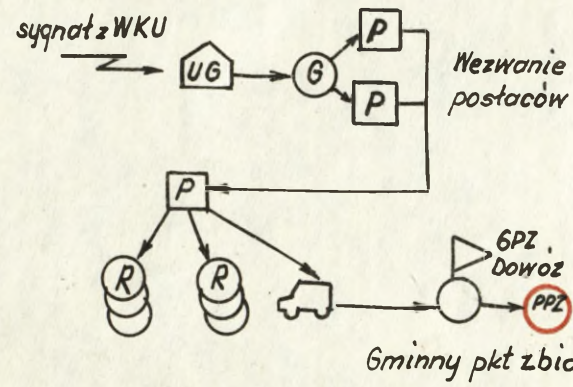
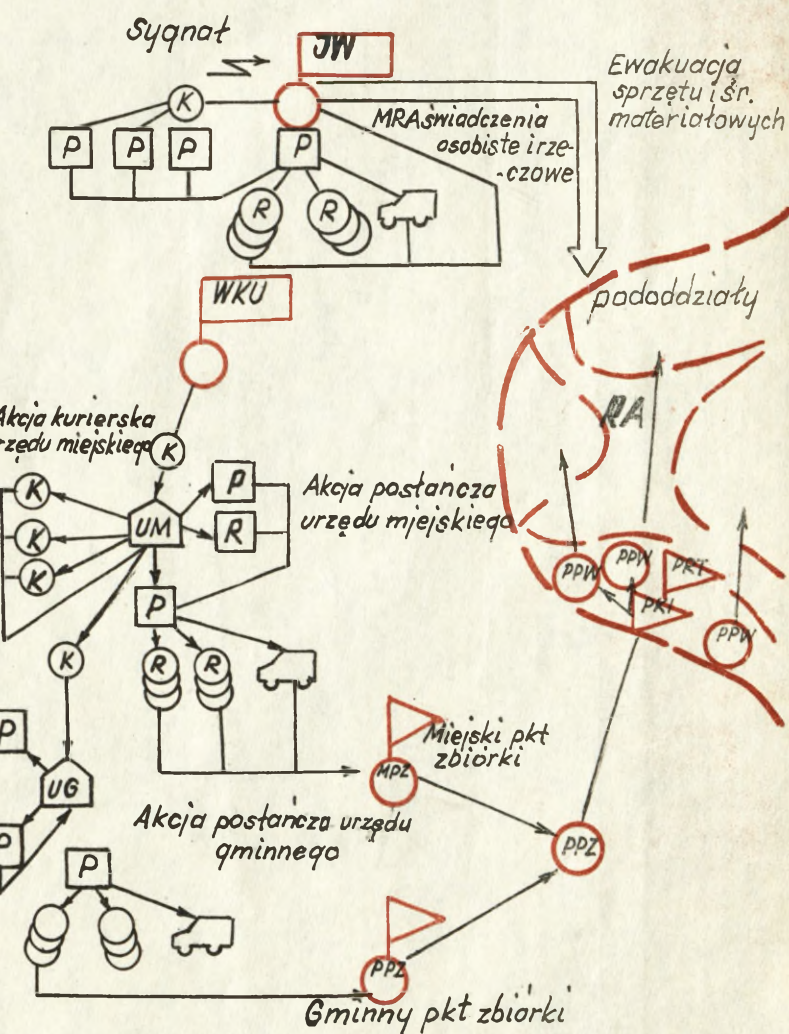
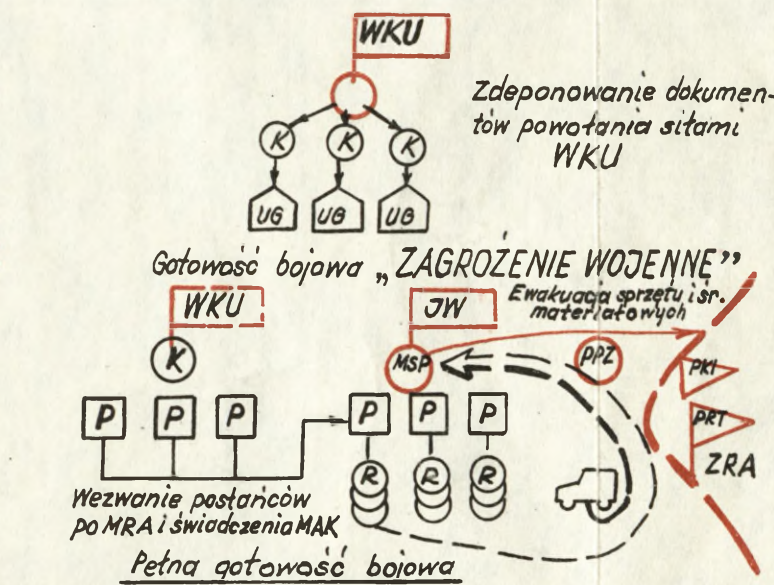
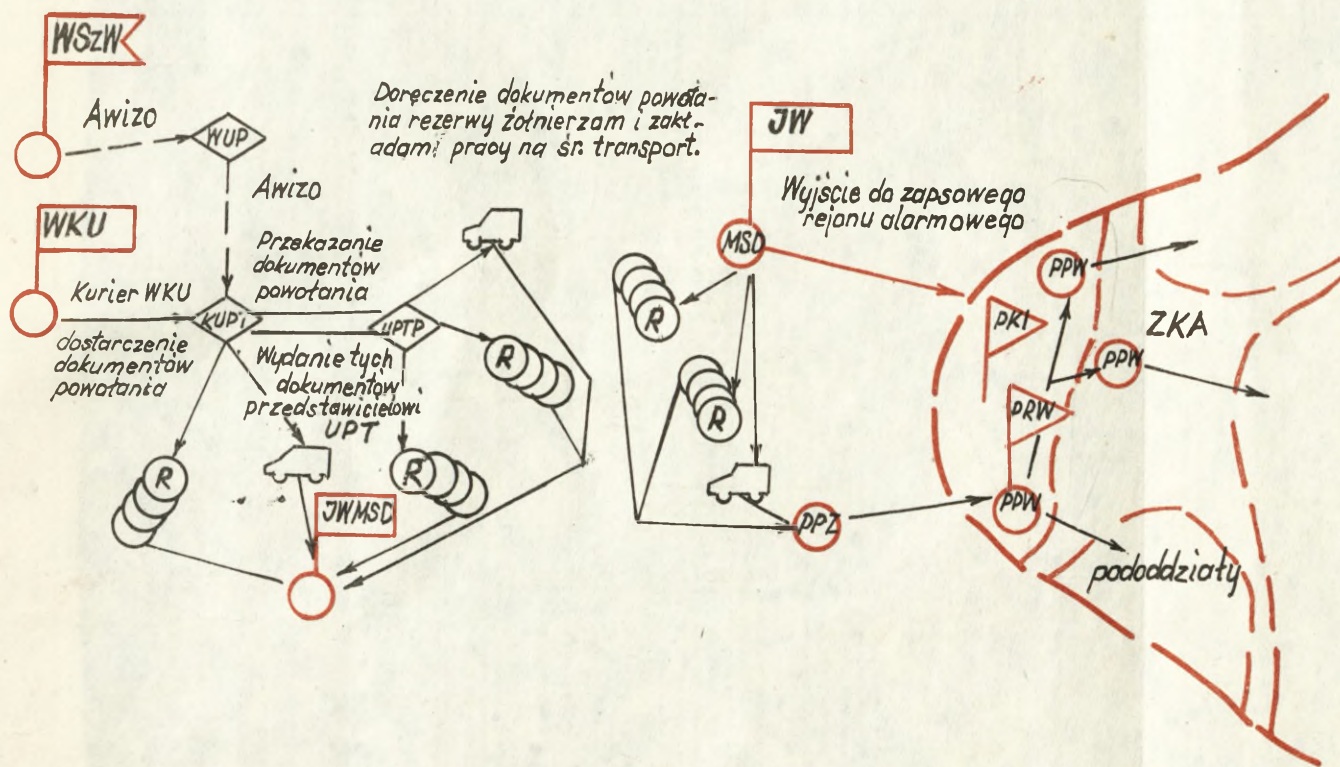
SYSTEM POWOŁYWANIA ŻOŁNIERZY REZERWY ORAZ POBIERANIA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH I MASZYN Z GOSPODARKI NARODOWEJ

1. Siłami urzędów pocztowo-telekomunikacyjnych
2. Siłami rozwiniętej jednostki wojskowej w stanie gotowości bojowej „ZAGROŻENIE WOJENNE”
3. Powołanie żołnierzy rezerwy i pobranie sprzętu dla jednostek o niepełnych stanach, skadrowanych i nowo formowanych w poszcz. stanach gotowości bojowej

WARIANT I Podwyższona gotowość bojowa

WARIANT II Pełna gotowość bojowa - bezp. ze stacj

Wydrukowano w 50 egz.
Eqz. 1-50 Bibl. Nauk. OZS
Oprac. płk LIPOWSKI
Rys. H.B. d. 20.VI.81r
Druk ASG WP nr 01052/WW

1972

X

SYSTEM FORTBIJWAANING ZONING
POGAZDOW BAHODONOWY
NAPRZEWIENIE

Systemy i sposoby pomiaru
wzrostu wzdłuż osi
i kierunku

1972

Systemy i sposoby pomiaru
wzrostu wzdłuż osi
i kierunku

KONCEPCJA MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO ORAZ GŁÓWNE ZADANIA W POSZCZEGÓLNYCH STANACH GOTOWOŚCI BOJOWEJ

Zadania mobilizacyjne: 1. Przeformować 5pz z etatu czasu pokojowego na etat wojenny w czasie 24 godzin.
2. Sformować od nowa 20 kompanię ochrony wg etatu wojennego w czasie 48 godzin.
3. Zabezpieczyć mobilizacyjne rozwinięcie 5dappanc pod względem materiałowo-technicznym i kwatremistrzowskim itp.

Zamiar działania: Posiadane w czasie pokoju siły i środki, w tym również pracowników cywilnych mobilizacyjny rzut alarmowy oraz świadczenia osobiste i rzeczowe utrzymać w wysokim stopniu gotowości do zorganizowania w czasie 8-12 godzin elementów bazy mobilizacyjnej i innych niezbędnych elementów dla zapewnienia sprawnego przebiegu mobilizacji wszystkich podległych jednostek w nakazanym czasie.

W tym celu:

W stałej gotowości bojowej

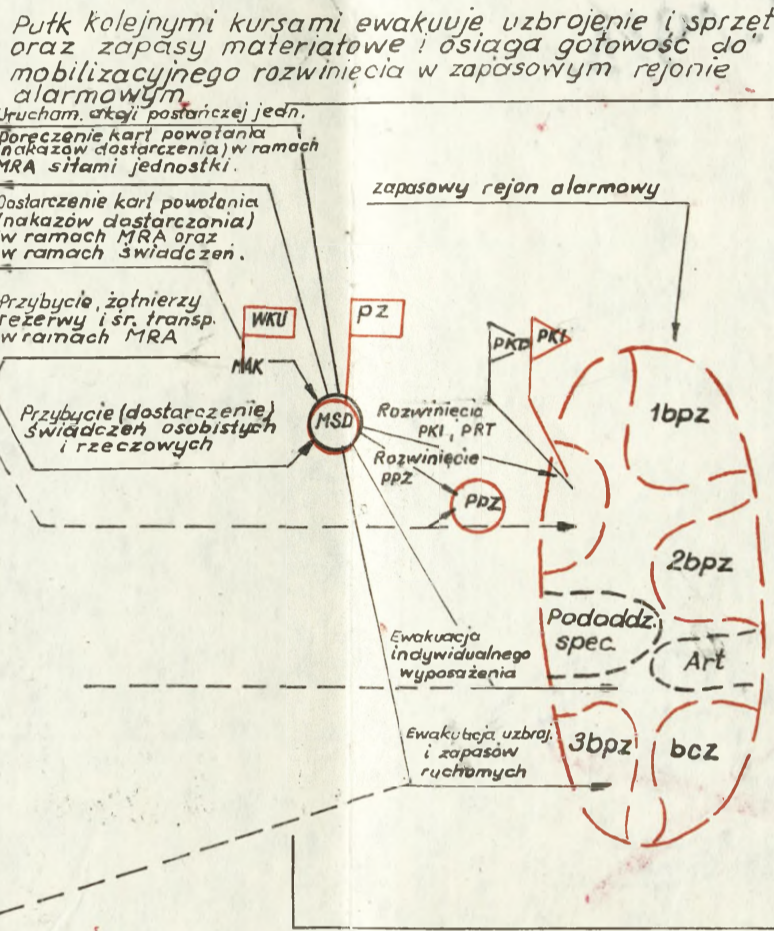
W podwyższonej gotowości bojowej

W gotowości bojowej zagrożenia wojennego

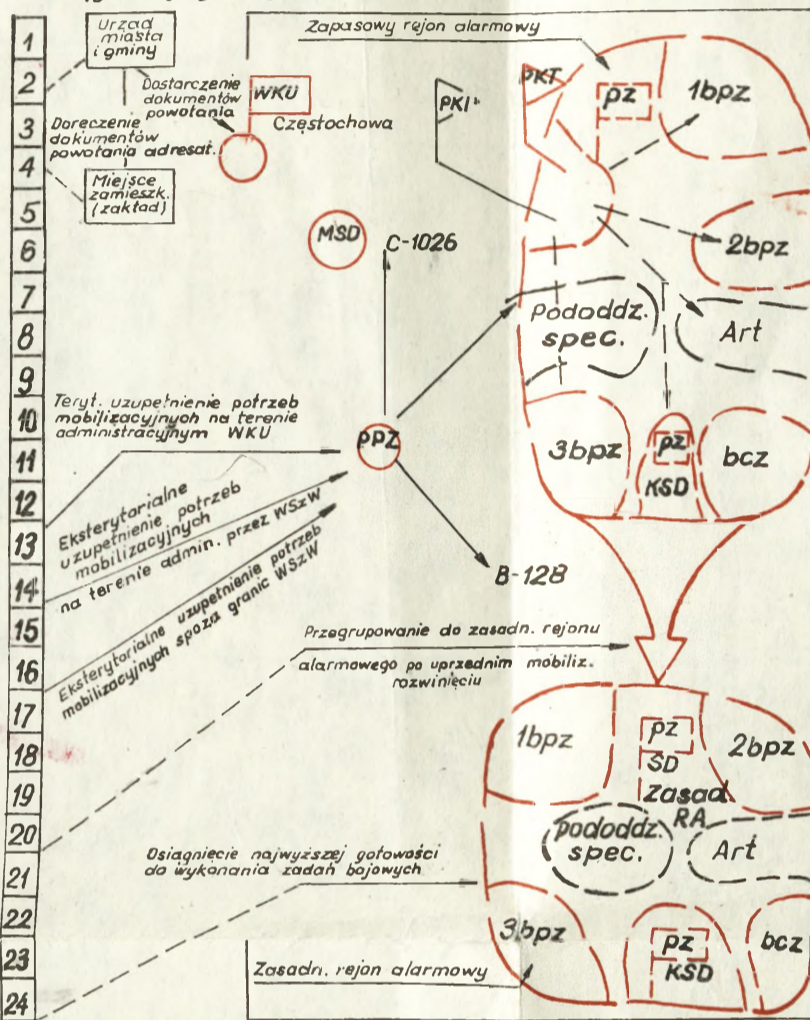
W pełnej gotowości bojowej

Pułk w toku codziennej działalności zachowuje zdolność do wykonania określonych zadań mobilizacyjnych. Do głównych zadań pułku w tym zakresie należy:
- posiadanie systematycznie uaktualnianego planu osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej;
- utrzymywanie sprawnie działającego systemu alarmowego przydzielonych jednostek, pododdziałów i kadry zawod;
- przechowywanie i utrzymywanie w pełnej gotowości technicznej i użytkowej zapasów uzbrojenia, sprzętu i materiałowych należności na czas „W”;
- zapewnienie w pełni wyszkolonych i wysoko wartościowych rezerw osobowych i techn. sprawnych środków transportowych z gospodarki narodowej;
- przeszkolenie rezerw osobowych na krótkotrwałych ćwiczeniach zgodnie z pięcioletnim cyklicznym planem szkolenia;
- szkolenie stanów osobowych etatu „P” oraz żołnierzy rezerwy powoływanych w ramach mobilizacyjnego rzutu alarmowego do harmonijnego i terminowego wykonywania zadań mobilizacyjnych;
- przygotowanie kadry zawodowej do sprawnego działania i dowodzenia na współczesnym polu walki na stanowiskach przewidzianych na czas wojny;
- ochrona obiektów wojskowych i znajdującego się w nich mienia;
- posiadanie zorganizowanych i w pełni wyposażonych oraz przygotowanych do szybkiej ewakuacji elementów bazy mobilizacyjnej; (ZKMRJ, PPZb, PKJ, PRT, PPW).

Pułk w miejscu stałej dyslokacji poprzez zrealizowanie ustalonych czynności podnosi gotowość do przeprowadzenia mobilizacji
1 Wprowadzenie ciągłych dyżurów kierowniczych osób funkcyjnych
2 Skaszarowanie niezbędnej kadry zaw.
3 Przygotowanie do rozwinięcia oraz załadowanie na posiadane środki transportowe wyposażenia pułkowego elementów bazy mobilizacyjnej (PPZb, PKI, PRT).
4 Przygotowanie do ewakuacji indywidualnego wyposażenia i zapasów materiałowo-techn. oraz do przekazania nadwyżek w stosunku do etatu „W”.
5 Wydanie pododdziałom brakującego wyposażenia na czas „W”.
6 Uaktualnienie dokumentacji mobilizacyjno-uzupełniającej
7 W miarę posiadanego czasu przygotowania do wyprawienia uzbrojenia i sprzętu znajdującego się w konserwacji.

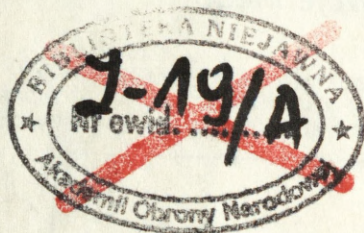
Pułk dokonuje pełnego mobilizacyjnego rozwinięcia w zapas. rej. alarm., po czym przechodzi do zasadn. rej. alarm., gdzie osiąga najwyższą gotowość do wykonania zadań bojowych.

5pz 195	W tym: - oficerów - 55 - podofic. - 43 - podofic i szer. - 117
Dowództwo i sztab 16	W tym: - oficerów - 14 - podofic. - 2
Grupa mob. Kt i KR 3	W tym: - kT - szef kT, Kr - 2 kr - szef kr - 1 - dca dr - 1
Grupa mob. ksap, plchem 2	W tym: ksap - szef ksap - 1 plchem - pom. dcy pl - 1 - pom dcy plut - 1
Grupa mob. bpz 6x3	W tym: - dca bpz - 3 - technik - 3 - szefów komp - 12
Grupa mob. bcz 5	W tym: - dca bcz - 1 - technik - 1 - szef kcz - 3
Grupa mob. artylerii 4	W tym: - dca bat - 1 - szef bat - 1 - dca pl - 1
Grupa mob. kwat, st. tech. 144	W tym: - kwat. chor. - 7 - podofic. zaw - 28 - szer. - 109
Jzba chor. 3	W tym: - szef i chor. - 1 - sanit. - 2

+394 589	W tym: - oficerów - 90 - podofic i szer. - 499
+19 35	W tym: - oficerów i chor. - 24 - podofic. zaw. - 8 - podofic i szer. - 3
+28 30	W tym: kT - ofic i chor. - 4 kr - ofic i chor. - 3 - podofic. - 6 - podofic. - 3 - szer. - 20 - szer. - 10
+14 15	W tym: ksap - plchem - ofic i chor. - 4 - ofic i chor. - 1 - podofic. - 8 - podofic. - 5 - szer. - 20 - szer. - 15
+56 64	W tym: - w każdym bpz - dca bcz - 1 - szef kpz - 4 - dca kpz - 4 - dca plut - 4 - technik - 1 - podofic i szer. - 50
+50 55	W tym: - dca bcz - 1 - dcy pl cz - 3 - technik - 1 - szef kcz - 3 - dca kcz - 3 - szer. - 44
+15 17	W tym: bappanc hbb - dca bat - 1 - dca bat - 1 - dca plut - 1 - dca plut - 2 - szef bat - 1 - szef bat - 1 - podofic i szer. - 14 - podofic i szer. - 20
+33 59	W tym: kwat, kzaop st. tech. kren - oficerów - 6 - oficerów - 4 - podofic - 8 - podofic - 7 - szer. - 45 - szer. - 41
+11 14	W tym: - oficerów - 1 - podofic - 2 - szer. - 11

+1493 2044	W tym: - oficerów - 142 - chor. - 35 - podofic. - 316 - szer. - 1551
Dctwo szt +22 57	W tym: - oficerów i chor. - 24 - podofic. - 10 - szer. - 23
+24 54	W tym: kT - oficerów i chor. - 4 kr - ofic i chor. - 3 - podofic. - 8 - podofic. - 6 - szer. - 42 - szer. - 25
+46 61	W tym: ksap plchem - ofic i chor. - 4 - ofic i chor. - 1 - podofic. - 57 - podofic. - 5 - szer. - 50 - szer. - 15
+363 427	W tym: - w każdym bpz - dowództwo i sztab - ofic i chor. - 12 - ofic i chor. - 8 - podofic. - 29 - podofic. - 1 - szer. - 386
+141 196	W tym: - Dowództwo sztab - oficerów i chor. - 5 - oficerów i chor. - 15 - podofic. - 3 - podofic. - 26 - szer. - 9 - szer. - 156
+20 37	W tym: bappanc hbb - ofic i chor. - 5 - ofic i chor. - 4 - podofic. - 7 - podofic. - 9 - szer. - 25 - szer. - 54
+2 9	W tym: kwat kzaop st. tech. - ofic i chor. - 6 - ofic i chor. - 7 - podofic. - 3 - podofic. - 1 - szer. - 4 - szer. - 2
+8 22	W tym: - oficerów - 1 - podofic - 2 - szer. - 11

*Opisowane
opracowanie*

ZALĄCZNIK Nr 10

ZADANIA MOBILIZACYJNE

/załącznik do rozdziału IV pkt 1 planu OWSGB/

Nazwa organu dowodzenia lub jednostki	Numer mobilizacyjny	Termin zakończenia mobilizacji	Numer zestawu	Podległość jednostki wojskowej	Odpowiedzialny
1	2	3	4	5	6

ZALĄCZNIK Nr 11

ZADANIA W ZAKRESIE ZABEZPIECZENIA
MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA POD WZGLĘDEM
MATERIALOWO-TECHNICZNYM I KWATERMISTRZOWSKIM
/załącznik do rozdziału IV pkt 2 planu OWSGB/

Nazwa jednostki	Numer mobilizacyjny	Termin zakończenia mobilizacji	Numer zestawu	Zadania dotyczące mat.-technicznego i kwatermistrzowskiego zabezpieczenia	Podległość jednostki wojskowej	Odpowiedzialny
1	2	3	4	5	6	7

ZALĄCZNIK Nr 12

SKŁAD I ZADANIA ELEMENTÓW BAZY MOBILIZACYJNEJ /załącznik do rozdziału IV pkt 3 planu OWSGB/

Lp	Elementy bazy mobilizacyjnej	Skład	Kto wydziela	Zadania	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1					

W TABELI UWZGLĘDNIŁA SIĘ:

1. ZESPÓŁ KIEROWANIA MOBILIZACYJNYM ROZWINIĘCIEM JEDNOSTKI /ZKMRJ/
2. POŚREDNI PUNKT ZBIÓRKI /PPzb/
3. PUNKT KONTROLNO-INFORMACYJNY /PKI/
4. PUNKT PRZYJĘCIA I ROZDZIAŁU ŚRODKÓW TRANSPORTOWYCH /PRT/
5. PODODZIAŁOWE PUNKTY WYPOSAŻENIA /PPW/
6. GRUPY EWAKUACJI /GE/

ZALĄCZNIK Nr 13

WSPÓLDZIAŁANIE Z ORGANAMI WOJSKOWYMI I CYWILNYMI WSPÓŁCZESTNICZĄCYMI W ZABEZPIECZENIU MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA JEDNOSTKI /załącznik do rozdziału IV pkt 6 planu OWSGB/

Organ wojskowy lub cywilny	Przedsięwzięcia w zakresie współdziałania	Kto realizuje i z kim współdziała	Czas realizacji	Uwagi
1	2	3	4	5

ZALACZNIK NR 15

SKŁAD SIŁ I ŚRODKÓW WYDZIELANYCH DO ZABEZPIECZENIA MOBILIZACYJNEGO
 ROZWINIĘCIA JEDNOSTEK NOWO FORMOWANYCH PRZEZ JEDNOSTKĘ MOBILIZUJĄCĄ
 /załącznik do rozdziału IV planu OWSGB pkt 8/

Nazwa pododdziału wydzielającego	Nazwa jednostki otrzymującej	Zalążki		Stan osobowy	Siły i środki wydzielane w ramach świadczeń i czas ich wykorzystania		Uzupełnienie powoływane w ramach MRA					Uwagi						
		otlc.	chor.		podof. x/	szer.	Stan osobowy	środki transp.	po	do	otlc.		chor.	podof. i szer.	poof. samoch.			
1	2	1	1															15
3. podol.	14. gm																	
4 T																		
5 woy																		
6 p																		
6 ca																		
7 woy																		

x/ Licznik - podoficerowie zawodowi, mianownik - podoficerowie służby zasadniczej.

WYKORZYSTANIE ŚWIADCZEŃ OSOBISTYCH I RZECZOWYCH ORAZ ORGANIZACJA PRZYJĘCIA ŚRODKÓW TRANSPORTOWYCH I MASZYN.

a/ Wykorzystanie świadczeń osobistych i rzeczowych

1	2	3	4	5	6	7	8
Wyszczególnienie elementów bazy mobilizacyjnej lub zadań	Ilość Stan osobowy	Pojazdy samochodowe i sprzęt	Z jakiego zakładu pracy i terenu administrowanego przez WKU	Zadania /przeznaczenie do wykonania/	Czas pracy od		Uwagi
	2	3	4	5	6	7	8

b/ Organizacja przyjęcia środków transportowych i maszyn

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zakład pracy	Ilość środków transportowych lub maszyn	Miejsce przyjęcia	Kto przyjęje	Skład grupy przyjmującej	Czas przyjęcia od	Miejsce dostarczenia transportu po przyjęciu	Czas dostarczenia		Uwagi
	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ZALĄCZNIK Nr 17

ROZDZIELNIK PRZYDZIAŁÓW ZNAKÓW I KART TOŻSAMOŚCI ORAZ
OPASEK ZE ZNAKIEM CZERWONEGO KRZYŻA
/załącznik do rozdziału IV pkt 11 planu OWSGB/

Lp	Poddział	Ilość	Numery znaków tożsamości	Numery kart tożsamości	Ilość opasek PCK	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7

ROZDZIELNIK SZABLONÓW DO OZNAKOWANIA POJAZDÓW MECHANICZNYCH

NA CZAS "W"

/załącznik do rozdziału IV pkt 11 planu OWSGB/

ZALĄCZNIK Nr 18

Lp	Poddział	Ilość kompletów	Numery	Uwagi
1	2	3	4	5

HARMONOGRAM PRZEDSIĘWZIĘĆ REALIZOWANYCH W RAMACH OWSGB x/
/załącznik do rozdziału V planu OWSGB/

Lp	Treść przedsięwzięć	Czas wykonania w procesie osiągnięcia podwyższonej gotowości bojowej	gotowości bojowej zagrożenia wojenne- 50	gotowości bojowej pełnej gotowości bojowej	Objęto ograniczeniami czasu "rp"
1	2	3	4	5	6

no 24.3.

x/ Opracowuje się według załącznika do instrukcji "Zestawienie przedsięwzięć w czasie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej"

TABELA NORM CZASOWYCH OSIĄGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI
BOJOWEJ
/załącznik do rozdziału VI planu OWSGB/

Nazwa elementu /zabezpieczenia/ skład	Długość w /km/	Czas opuszczenia miejsca stałej dyslokacji ze stanu stałej gotowości bojowej	podwyższonej gotowości bojowej	Nazwa rejonu	Waga na alarm /nr/	Odległość do rejonu /km/	Czas przejazdu do rejonu	Czas rozwinięcia /osiągnięcia/ gotowości ze stanu: stałej gotowości bojowej	podwyższonej gotowości bojowej
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

x/ Opracowuje się jedną tabelę dla wszystkich wydzielonych elementów dowodzenia

xx/ W liczniku - w wyznaczonym rejonie, w mianowniku - w miejscu stałej dyslokacji

OGÓLNY PODZIAŁ SIŁ I ŚRODKÓW DO WYKONANIA ZADAŃ X/
/załącznik do rozdziału VII planu OWSGB/

Lp	Wyszczególnienie zadań	Nazwa pododdz. wydzielającego siły i środki.	Stan osobowy		podot.	st. zas.	szer.	razem	Sprzęt bojowy			Czas wykonania zadania od G+... do G+...
			otłc.	chor.					podot.	st. zas.	transp.	
			4	5	6	7	8	9	10	10		
1	2	3										

x/ W tabeli należy wyszczególnić siły i środki wydzielone do:
- rzutu awangardowego;
- rozśrodkowania baz i składnic.

ORGANIZACJA REGULACJI RUCHU
/załącznik do rozdziału IX planu OWSGB/

Drogi marszu /nr	Posterunki regulacji ruchu		Nazwa pododdziału wystawiającego regulację ruchu
	numery	skład	
	2	3	
1			
	4		

ORGANIZACJA ZABEZPIECZENIA BOJOWEGO PROCESU OSIĄGANIA WYŻSZYCH
 STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ X/
 /załącznik do rozdziału X planu OWSGB/

Rodzaj zabezpieczenia	Zadania	Nazwa oddziału /pododdziału w wydziale- jącego siły i środki	Organizowane elementy nazwa skład	miejsce realizacji	Odpowiedzialny	Czas wykonania od G+
1	2	3	4	5	6	7
						8

- a/ W miejscu stałej dyslokacji
- b/ Na czas przegrupowania do rejonów alarmowych / obiektów/
- c/ W rejonie alarmowym /w obiektach/
- x/ W tym zakresie obowiązują postanowienia "Regulaminu Służb Polowej Sztabów" /Sygn.Szt.Gen. 982/66/"

NORMY I URZUTOWANIE PODSTAWOWYCH ZAPASÓW AMUNICJI I ŚRODKÓW
MATERIALOWYCH
/załącznik do rozdziału XI planu OWSGB/

Rodzaj środków	Jednostka miary	W pododdziałach przy żołnierzu /sprzęcie	W transporcie Oddziału	W transporcie	Związku taktycznego	Ogółem w ZT /oddziale/
		3	4	5	6	7
1	2					

D O K U M E N T Y

ZESPOŁU KIEROWANIA MOBILIZACYJNYM ROZWINIĘCIEM JEDNOSTKI

1. Zadania mobilizacyjne.
2. Koncepcja mobilizacyjnego rozwinięcia.
3. Organizacja ZK MRJ i zadania osób funkcyjnych wchodzących w skład tego zespołu.
4. Schemat organizacyjny jednostki mobilizującej z uwzględnieniem przez nią jednostek mobilizowanych.
5. Schemat rozmieszczenia jednostki w czasie mobilizacji wraz z elementami bazy mobilizacyjnej.
6. Plan przekazywania sygnałów dotyczących mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki.
7. Harmonogram zasadniczych przedsięwzięć zespołu.
8. Dane dotyczące wielkości i sposobu uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych stanem osobowym oraz pojazdami samochodowymi i maszynami.
9. Zestawienie głównych danych dotyczących materiałowo-technicznego zabezpieczenia.
10. Plan szkolenia rezerw osobowych w czasie mobilizacji lub zgrywania zmobilizowanych pododdziałów.
11. Terminarz składania meldunków.

